

RECHTSLEER

De DABS & buitenlandse documenten: hoe de DABS de doorwerking van buitenlandse documenten in de Belgische burgerlijke stand veranderde

— Joke Kusters*

“Plots moeten er nieuwe antwoorden worden gegeven op oude vragen.”

In 2021 is de organisatie van de burgerlijke stand grondig hervormd. De voorwaarden rond erkenning van buitenlandse documenten zijn niet gewijzigd,

maar de praktische uitwerking van een dergelijke erkenning is met de hervorming van de burgerlijke stand wél mee veranderd. Plots moeten er nieuwe antwoorden worden gegeven op oude vragen. Met de oprichting van een federale Centrale autoriteit inzake de burgerlijke stand is bovendien het landschap van de Belgische erkennende autoriteiten gewijzigd. In deze bijdrage bekijken we wat de gevolgen van deze hervormingen zijn voor de manier waarop buitenlandse documenten doorwerken in de Belgische rechtsorde.

In eerste instantie wordt in dit artikel nagegaan hoe de nieuwe wettelijke bepalingen dienen te worden toegepast in de praktijk rond buitenlandse documenten. Omdat de materie redelijk recent is, is er nog niet veel literatuur en bij ons weten geen rechtspraak die expliciet deze thematiek aanbelangt. Door de voorbereidende werken en de informatie die ter beschikking werd gesteld door de FOD Binnenlandse Zaken naast de wettelijke bepalingen te leggen, is het nochtans goed mogelijk om na te gaan op welke manier buitenlandse documenten dienen te worden opgenomen in de Databank Akten van de Burgerlijke Stand (hierna “DABS”). Een tweede aspect van de hervorming dat we in deze bijdrage bespreken is de oprichting van de Centrale autoriteit Burgerlijke Stand. Een korte bevraging van de Centrale autoriteit Burgerlijke Stand gaf meer inzicht in hun werking. Een vraag die vaak rijst in het kader van de werking van het Agentschap Integratie en Inburgering centreert zich rond het probleem van niet-conforme documenten: wat als bepaalde documenten de IPR-toets niet doorstaan? Welke mogelijkheden biedt het bestaande wettelijk kader dan om de burgerlijke staat alsnog in regel te stellen? In een derde luik gaan we die mogelijkheden na. Ten slotte stippen we kort twee zaken aan waar de huidige opzet van de gemoderniseerde burgerlijke stand ruimte laat voor verbetering.

Doel en achtergrond van de DABS

Met de invoering van een digitale burgerlijke stand in 2019 beoogde de wetgever niet alleen de informatisering, maar ook een modernisering en een vereenvoudiging van de burgerlijke stand¹. De in dit kader ingevoerde Databank Akten van de Burgerlijke Stand is geboren vanuit een nobele aspiratie en staat in het teken van de verbetering van de dienstverlening voor de burger.

De manier van opmaak en afgifte van Belgische akten van de burgerlijke stand kende hierdoor een ware omwenteling². Ook voor de manier waarop buitenlandse documenten zich voortaan verhouden tot de burgerlijke stand heeft het nieuwe regime repercussies. Sommige van die gevolgen zijn doelbewust en gewild, andere misschien niet geheel voorzien. De achterliggende ideeën die meespeelden bij het opstellen van de regels rond de DABS getuigen van een bezorgdheid van de wetgever om tegemoet te komen aan een aantal praktische problemen zoals ze zich tot dan voordeden, en ook van een bereidwilligheid ten opzichte van buitenlandse documenten. De doorgevoerde hervorming is daarbij niet louter praktisch, maar reflecteert de zoektocht naar een betere omgang met buitenlandse documenten.

* Juriste Internationaal Familierecht bij de Dienst Vreemdelingenrecht en Internationaal Familierecht van het Agentschap Integratie en Inburgering. Met dank aan de Centrale autoriteit inzake de Burgerlijke Stand en Maurice Goffart (bestuurslid Burgerzaken Vlaanderen en expert Stad Antwerpen). De in dit artikel uitgewerkte visie is enkel die van de auteur.

¹ Wet 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing, *BS* 2 juli 2018. Wijzigingen aan deze wet ingevoerd bij wet 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie, *BS* 31 december 2018 (hierna: Herstelwet). Er verscheen eveneens een begeleidende omzendbrief: Omz. 19 maart 2019 over de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand, *BS* 25 maart 2019, raadpleegbaar op www.ibz.rrn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/dabs/Omzendbrief_DABS_24.08.2020_Gecoördineerde_versie.pdf.

² Zie S. HEYLEN, “De modernisering en informatisering van de burgerlijke stand”, *RW* 2018-19, nr. 37, 1443-1453 en S. HEYLEN, “De modernisering en informatisering van de burgerlijke stand. Commentaar bij de wet van 18 juni 2018 en titel 11 van de wet van 21 december 2018”, *T.Fam.* 2019/6, 148-159.

Belangrijk om daarbij voor ogen te houden is dat de erkenningsregels voor buitenlandse documenten op zich onverkort blijven gelden. De conflictenrechtelijke toets voor akten blijft ongewijzigd zoals opgenomen in artikel 27 van het Wetboek Internationaal Privaatrecht (hierna "WIPR"). Buitenlandse vonnissen zullen nog steeds worden beoordeeld conform artikel 25 WIPR. De manier waarop buitenlandse akten en vonnissen kunnen worden opgenomen in de Belgische burgerlijke stand, en dus doorwerken in de Belgische rechtsorde, is echter wel veranderd.

1_ Opname buitenlandse documenten in de DABS

Waar vroeger de registers van de burgerlijke stand centraal stonden, draait alles nu rond de DABS³. Akten zullen in de toekomst enkel elektronisch worden opgemaakt en bewaard. Voor akten die in België worden opgemaakt, betekent dat al een hele omwenteling, maar ook voor buitenlandse documenten die in België worden voorgelegd, werd een nieuw regime uitgedacht en doorgevoerd.

Voortaan kunnen buitenlandse documenten op twee verschillende manieren worden 'opgenomen' in die DABS. In eerste instantie, en dat is nieuw in deze vorm, kan er sprake zijn van een opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte of een gerechtelijke (of administratieve) beslissing. De andere manier van opname van een buitenlands document is de loutere registratie in de DABS wanneer het document ter erkenning aan de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt voorgelegd. Elke manier gaat op zijn eigen wijze gepaard met een verschillend erkenningsgehalte.

1.1. Opmaak van een Belgische akte op basis van de buitenlandse akte

De gemoderniseerde burgerlijke stand voert een interessant nieuw handelingsprincipe in. De ambtenaar kan, en moet soms, een Belgische akte opmaken op basis van een buitenlandse akte of een gerechtelijke beslissing. Wordt er een buitenlandse akte voorgelegd in België, dan blijft het in die gevallen dus geen buitenlandse akte, maar zal er een nieuwe Belgische akte worden gecreëerd op basis van die buitenlandse akte. De Belgische akte wordt opgemaakt op basis van de gegevens van de buitenlandse akte, die als bijlage in de DABS wordt opgenomen. Wat betreft het principe, lijkt deze procedure op de vroegere overschrijving in een nieuw jasje, maar de situaties waarin dit principe kan – of: dient te – worden gevolgd, zijn veel ruimer dan voorheen.

A. *Verskillende grondslagen op basis waarvan een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte kan worden opgemaakt*

- a) Opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte voor Belgen

In eerste instantie voorziet het nieuwe artikel 68, § 1 van het Burgerlijk Wetboek (hierna "BW") dat **iedereen met de Belgische nationaliteit** kan vragen dat de ambtenaar een Belgische akte opmaakt van eender welke buitenlandse akte die op haar betrekking heeft. Artikel 68, § 1 BW doet denken aan artikel 48 BW dat voorzag dat iemand met de Belgische nationaliteit kon verzoeken om een akte die op haar betrekking had, over te schrijven.

- b) Opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte indien ze wordt voorgelegd ter opmaak of ter wijziging van een Belgische akte

Het werkelijk nieuwe begint bij § 2 van artikel 68 BW, dat voorziet dat de ambtenaar een Belgische akte opmaakt, **telkens er een buitenlandse akte aan de ambtenaar wordt voorgelegd bij de opmaak, of de wijziging, van een andere akte van de burgerlijke stand**. Deze bepaling is van toepassing, ongeacht de nationaliteit van de betrokkene en heeft in de praktijk verregaande consequenties. De betekenis ervan is namelijk dat de ambtenaar voortaan altijd een Belgische akte zal moeten opmaken van een buitenlandse akte, niet enkel wanneer die akte zelf ter erkenning voorligt, maar ook wanneer die wordt voorgelegd in functie van een andere akte.

"De ambtenaar zal voortaan in een aantal gevallen een Belgische akte moeten opmaken van een buitenlandse akte."

Wanneer in België een huwelijksakte wordt opgemaakt en daarvoor een buitenlandse geboorteakte wordt voorgelegd, dan zal de ambtenaar die de huwelijksakte opmaakt in één adem dus ook een Belgi-

sche akte moeten opmaken van die geboorteakte. Net zo, als er in België een kind wordt geboren en er wordt een buitenlandse huwelijksakte voorgelegd om de afstamming ten opzichte van de vader te verifiëren, ook dan wordt, naar aanleiding van de opmaak van die geboorteakte, een Belgische akte gemaakt van de buitenlandse huwelijksakte die aan de basis van de afstamming ligt.

Deze procedure is niet enkel bij de opmaak van een akte van toepassing, maar werd ook voorzien telkens wanneer een buitenlandse akte wordt voorgelegd ter wijziging van een bestaande akte. Denk bijvoorbeeld aan een buitenlandse erkenningsakte die wordt voorgelegd ter wijziging van een Belgische geboorteakte.

³ Zie onder meer www.ibz.rrn.fgov.be/nl/dabs/.

Op dit punt heeft de hervorming dus wel degelijk een grote impact. Daar waar vroeger dergelijke ‘secundaire’ akten geen grotere rol hadden dan ten dienste van hun rechtstreeks voorwerp, met name de opmaak of de wijziging van een andere akte, gaan ze nu integraal doorwerken in de Belgische rechtsorde, ook al liggen ze slechts voor in functie van een ander rechtsgebeuren.

- c) Opmaak van een Belgische akte op basis van een buitenlandse gerechtelijke of administratieve beslissing

Artikel 68, § 2 BW spreekt van het scenario waarin er een buitenlandse akte wordt voorgelegd, maar iemands burgerlijke staat kan ook worden gewijzigd naar aanleiding van een buitenlands vonnis. Om iemands burgerlijke staat in dat scenario aan te kunnen passen, voorziet artikel 70 BW dat er ook een Belgische akte van de burgerlijke stand moet worden opgemaakt **als er een buitenlandse in kracht van gewijsde gegane rechterlijke, of een definitieve buitenlandse administratieve beslissing, wordt voorgelegd waardoor de staat van de persoon wijzigt**. Dat kan, ongeacht de nationaliteit van de betrokkene⁴. Het doel van deze bepaling is de staat van de persoon steeds actueel te houden⁵. Als de akten van de burgerlijke stand in de DABS niet zouden worden bijgewerkt, zou het bewijs van de staat van de persoon immers in het gedrang kunnen komen⁶. Buitenlandse beslissingen met betrekking tot bijvoorbeeld iemands naam, afstamming of echtscheiding kunnen zo integraal worden opgenomen in de DABS. Wat betreft de buitenlandse administratieve beslissingen, zullen het in de praktijk voornamelijk buitenlandse beslissingen in verband met echtscheiding en naam zijn waarop dit artikel toepassing zal vinden.

Indien men in het buitenland is gehuwd, en men nadien in het buitenland uit de echt is gescheiden, dan geeft het echtscheidingsvonnis aanleiding tot opmaak van een akte van echtscheiding⁷, met als basis de buitenlandse gerechtelijke beslissing. Waar er vroeger een randmelding plaatsvond, wordt er nu een zelfstandige akte van echtscheiding opgemaakt⁸. Die akte van echtscheiding zal worden verbonden met de huwelijksakte in de DABS. De akte van echtscheiding is een nieuw ingevoerde basisakte van de burgerlijke stand (art. 64 BW). Een dergelijke akte van echtscheiding zal echter enkel worden opgemaakt wanneer het de erkenning van een buitenlandse echtscheiding betreft, of ook wanneer het over een Belgisch echtscheidings-

vonnis gaat dat betrekking heeft op een buitenlands huwelijk waarvan de huwelijksakte niet beschikbaar is in de DABS. In de andere gevallen is het nog steeds het echtscheidingsvonnis dat als zodanig in de DABS wordt verwerkt.

Doordat het expliciet **administratieve beslissingen**⁹ opneemt, doet artikel 70 BW overigens ook recht aan andere vormen van huwelijksontbinding. In verschillende landen¹⁰ bestaat de mogelijkheid tot buitengerechtelijke overeenkomsten in huwelijkszaken. Van zodra er sprake is van een definitieve administratieve beslissing kan dit dus aanleiding geven tot de opmaak van een Belgische akte van echtscheiding.

Voorafgaandelijk aan de opname in de DABS stelt zich echter, net zoals bij akten/vonnissen, éérst de vraag naar de IPR-rechterlijke *erkenning* van dergelijke buitengerechtelijke huwelijksontbindingen. Dienen dergelijke huwelijksontbindingen als vonnis conform artikel 25 WIPR beoordeeld te worden of als akte overeenkomstig artikel 27 WIPR getoetst te worden?

Voor **administratieve echtscheidingen uit een Europese lidstaat** geldt in ieder geval dat authentieke akten en schikkingen tussen partijen, die in een lidstaat uitvoerbaar zijn, voor de toepassing van de regels inzake de bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging dienen te worden *gelijkgesteld* met beslissingen, overeenkomstig de interpretatieprincipes van de Brussel IIbis- en, binnenkort, de Brussel IIter-Verordening¹¹.

⁴ Hoewel het nergens expliciet wordt opgenomen, kan uit de praktische haalbaarheid én de doelstelling worden afgeleid – de burgerlijke staat ‘zoals opgenomen in de registers’ – dat dit wel enkel kan indien de betrokkene is opgenomen in de DABS.

⁵ Omz. 19 maart 2019 over de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand, BS 25 maart 2019, 75.

⁶ FAQ, modernisering en informatisering van de burgerlijke stand, versie 1 juli 2020 (hierna “FAQ DABS”), zoals gepubliceerd op www.ibz.rn.fgov.be/nl/dabs/#faqs, 25.

⁷ FAQ DABS, versie 1 juli 2020, nr. 2.1.2, p. 3 en Omz. 19 maart 2019 over de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand, BS 25 maart 2019, 4.2.10. Hetzelfde geldt voor de akte van naamsverandering (art. 63 BW).

⁸ Omz. 19 maart 2019 over de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand, BS 25 maart 2019, 4.2.15.

⁹ Ook in art. 39 WIPR, zoals hervormd n.a.v. de zogenaamde Potpourri-wet (wet 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 24 juli 2017), werd reeds expliciet de mogelijkheid voorzien om buitenlandse administratieve beslissingen te erkennen. Waar er in de omzendbrief m.b.t. de DABS niet wordt geëxpliciteerd wat als een administratieve beslissing kan gelden, nam de eerdere omzendbrief m.b.t. de wijziging van art. 39 WIPR dat wel op en wordt daarin gesteld dat een administratieve beslissing een algemene term is voor alle akten en beslissingen die niet kunnen worden gelijkgesteld met authentieke akten of met rechterlijke beslissingen, zie Omz. 7 december 2017 betreffende het op de naam en de voornamen toepasselijk recht en de erkenning van buitenlandse beslissingen en akten hieromtrent, tot wijziging van de omzendbrief van 23 september 2004 betreffende de aspecten van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht die betrekking hebben op het personeelsstatuut, en betreffende artikel 335quater van het Burgerlijk Wetboek dat een eventuele naamsverandering toelaat in geval van erkenning van buitenlandse akten en beslissingen inzake de naam, BS 13 december 2017.

¹⁰ Europese administratieve echtscheidingsvormen bestaan al zeker in Frankrijk (art. 229-1 t.e.m. 229-4 Franse Code Civil), Portugal (art. 1775-1776 Portugese BW), Spanje (art. 87 Spaanse BW), Italië (wetsdecreet nr. 132 van 12 september 2014) en Roemenië (art. 375 e.v. Roemeens BW).

¹¹ Puntje 22 van de preambule van de huidige Brussel IIbis-Verordening: Verord. (EG) nr. 2201/2003 Raad 27 november 2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1347/2000, Pb.L. 23 december 2003, afl. 338, 0001-0029. De Brussel IIter-Verordening, de hervormde versie van de Brussel Ibis-Verordening, treedt met ingang van 1 augustus 2022 in werking en bepaalt nog explicieter in de tekst dat “Authentieke akten en overeenkomsten tussen partijen inzake scheiding van tafel en bed en echtscheiding die juridisch bindend zijn in één lidstaat, dienen voor de toepassing van de regels inzake erkenning te worden ge-

Het principe is duidelijk, maar in confrontatie met de concrete situaties is de kwalificatie (en dus ook: het erkenningsregime) vaak nog niet zo simpel. Roemenië is een voorbeeld van een land waar een buitengerechtelijke ontbinding van een huwelijk mogelijk is. Het Roemeense Burgerlijk Wetboek¹² voorziet dat echtgenoten een gezamenlijk verzoek mogen indienen bij de ambtenaar of de notaris, dewelke na een bedenktijd van 30 dagen het huwelijk kan ontbinden. De ambtenaar voegt een kantmelding van de echtscheiding toe aan de huwelijksakte of verzendt een kennisgeving aan de gemeente waar de huwelijksakte is opgemaakt. De notaris stuurt een kennisgeving aan de huwelijksgemeente (art. 377 Roemeens BW). Bij echtscheiding via administratieve of notariële procedure wordt aan de gewezen echtgenoten een certificaat als bewijs van de ontbinding van het huwelijk gegeven (art. 377, lid 2 en 3 Roemeens BW). In dezen is er dus wel degelijk een *akte* van de ambtenaar of de notaris, maar zal tóch het erkenningsregime van beslissingen gevolgd dienen te worden, overeenkomstig de Brussel IIbis-Verordening. De Roemeense echtscheiding zal dus enkel getoetst moeten worden aan openbare orde, rechten van verdediging en strijdigheid met een eerdere beslissing vooraleer er een Belgische akte van echtscheiding zal worden opgemaakt. In dit kader moet er inhoudelijk niet worden nagegaan of de huwelijksontbinding gebeurde conform het toepasselijk recht.

Voor **niet-Europese administratieve echtscheidingen** zal men echter wél terugvallen op het verschillend erkenningsregime tussen buitenlandse akten, dan wel vonnissen. Ligt er bijvoorbeeld een Thaise buitengerechtelijke echtscheidingsakte¹³ voor, dan zal de ambtenaar ingevolge artikel 27 WIPR alsnog moeten nagaan of het toepasselijke recht werd gerespecteerd.

Een definitieve administratieve beslissing die de staat wijzigt, zal dus als basis kunnen fungeren voor de opmaak van een Belgische akte. Dat is zo in het geval van een buitengerechtelijke huwelijksontbinding, maar evengoed kan men een **administratieve naamswijziging** voorleggen die vervolgens aanleiding geeft tot de opmaak van een akte van naamswijziging. Meer zelfs, artikel 70 BW zal bij uitstek kunnen worden ingeroepen in het geval van een buitenlandse administratieve naamswijziging nu artikel 39 WIPR reeds sinds 2017 voorziet dat niet enkel een buitenlandse akte of een gerechtelijke beslissing onder bepaalde voorwaarden erkend kan worden, maar ook een buitenlandse naamswijziging die via een administratieve procedure werd doorgevoerd¹⁴. Een administratieve beslissing in dit kader kan worden begrepen als een verzamel-

naam voor “alle akten en beslissingen die niet kunnen worden gelijkgesteld met authentieke akten of rechterlijke beslissingen”, aldus de Omzendbrief van 7 december 2017¹⁵.

Van zodra behoorlijk kan worden vastgesteld dat er in het buitenland een administratieve naamswijziging werd gevolgd én de beslissing werd genomen in overeenstemming met de nationale wet van die persoon of het recht van diens gewone verblijfplaats, kan een dergelijke beslissing dus worden erkend en kan er een akte van naamswijziging worden opgemaakt.

In de praktijk biedt dit een goeie mogelijkheid voor personen met een dubbele nationaliteit om naamswijzigingen die in het buitenland werden doorgevoerd op een weinig omslachtige manier ter erkenning voor te leggen in België. Hierdoor komt men dan ook in grote mate tegemoet aan de nood om dezelfde naam te kunnen voeren in verschillende landen.

“Dit biedt een goeie mogelijkheid voor personen met een dubbele nationaliteit om naamswijzigingen die in het buitenland werden doorgevoerd ter erkenning voor te leggen in België.”

Tot de opmaak van een zelfstandige akte op basis van een buitenlands vonnis of een administratieve beslissing dient echter enkel een beroep te worden gedaan als de staat niet kan worden aangepast aan de hand van een (rechtstreekse) wijziging van de akte van de burger-

lijke stand overeenkomstig artikel 31 BW¹⁶. Indien mogelijk, zal de voorkeur dus dienen uit te gaan naar de opmaak van een gewijzigde akte.

Wordt er een buitenlands vonnis voorgelegd inzake afstamming, bijvoorbeeld een Canadees vonnis met daarin een vaststelling vaderschap, terwijl de Belgische geboorteakte enkel een moederlijke afstamming heeft? Na erkenning van het buitenlands vonnis overeenkomstig artikel 25 WIPR wordt een **gewijzigde Belgische geboorteakte** opgemaakt, met wijziging naar het buitenlands vonnis. De gewijzigde Belgische geboorteakte zal nu ook de gegevens van de vader bevatten.

Indien ook de geboorteakte in het buitenland werd opgesteld, en nooit in de DABS werd opgenomen, zal er eerst een

lijkgesteld met “beslissingen”¹²: EU-Verord. 2019/1111 Raad 25 juni 2019 betreffende de bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en betreffende internationale kindervervoering (herschikking), *Pb.L.* 2 juli 2019, afl. 178, 1-115.

¹² Art. 375 Roemeens BW.

¹³ Op basis van art. 1514-1515 Thais BW.

¹⁴ Art. 39 WIPR zoals hervormd n.a.v. de zogenaamde Potpourri-wet (wet 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie, *BS* 24 juli 2017).

¹⁵ Omz. 7 december 2017 betreffende het op de naam en de voornamen toepasselijk recht en de erkenning van buitenlandse beslissingen en akten hieromtrent, tot wijziging van de omzendbrief van 23 september 2004 betreffende de aspecten van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht die betrekking hebben op het personeelsstatuut, en betreffende artikel 335quater van het Burgerlijk Wetboek dat een eventuele naamswijziging toelaat in geval van erkenning van buitenlandse akten en beslissingen inzake de naam, *BS* 13 december 2017.

¹⁶ Zie infra, punt 3.1 B.

Belgische geboorteakte moeten worden opgemaakt op basis van de buitenlandse geboorteakte¹⁷.

- d) Opmaak van een Belgische akte naar aanleiding van adoptie

Een laatste specifieke situatie waarin een Belgische akte zal worden opgemaakt, is in het geval van een (buitenlandse of binnenlandse) **adoptie** (art. 368-1, § 1 en 367-2 BW). De buitenlandse geboorteakte van de geadopteerde kan worden geregistreerd en opgenomen in de DABS, ongeacht de nationaliteit van de geadopteerde wanneer de adoptie in België is uitgesproken of erkend wordt door de federale Centrale autoriteit Adoptie. De bepaling van het Burgerlijk Wetboek verwijst naar de buitenlandse geboorteakte van de geadopteerde. Wat betreft de buitenlandse adoptieakte zelf, is het belangrijk om voor ogen te houden dat de ambtenaar sinds 2005¹⁸ geen enkele rol speelt in de beoordeling van de buitenlandse adoptiebeslissing, net zomin als in de beoordeling van de buitenlandse geboorteakte van de geadopteerde. Enkel de federale Centrale autoriteit Adoptie van de FOD Justitie is bevoegd om een buitenlandse adoptie, en de bijhorende geboorteakte, te beoordelen¹⁹. Enkel wanneer de federale Centrale autoriteit Adoptie de buitenlandse adoptie en/of de geboorteakte heeft erkend, is de ambtenaar bevoegd om in dit kader een Belgische geboorteakte, of een akte van adoptie op te maken. De federale Centrale autoriteit Adoptie stuurt zelf alle gegevens door naar de bevoegde ambtenaar wanneer een buitenlandse adoptie wordt erkend.

B. Voorwaarden en gevolgen

Om een Belgische akte te kunnen opmaken van een buitenlandse akte of een vonnis, is het telkens vereist dat er eerst een controle aan de erkenningsvoorwaarden gebeurt. Enkel in zoverre dat het document (gedeeltelijk²⁰) erkend wordt, kan er een Belgische akte van worden opgemaakt.

De opmaak van de Belgische akte komt in de plaats van de vroegere overschrijving. Terwijl die mogelijkheid vroeger enkel openstond voor Belgen, is de opmaak van een Belgische akte in bepaalde situaties nu **ook mogelijk voor niet-Belgen**. Een rechtstreeks verzoek bij de ambtenaar om, onafhankelijk van de situatie, een Belgische akte op te maken, is nog steeds niet

mogelijk. Maar in de hierboven omschreven gevallen zal de ambtenaar een akte op basis van een buitenlandse akte of een vonnis moeten opmaken in de DABS, ongeacht de nationaliteit van de betrokkene. De nationaliteit van de betrokkene speelt dus geen rol meer van zodra een akte wordt voorgelegd ter opmaak of ter wijziging van een andere akte, of een vonnis de staat van een persoon wijzigt, of nog in het geval van adoptie.

De praktische doorwerking daarvan brengt aanzienlijke **voordelen** met zich mee voor de betrokkene.

Zo wordt de afgifte van afschriften **plaatsonafhankelijk** en is er na het volgen van deze procedure een Belgische akte die opvraagbaar is in eender welke gemeente. Alle ambtenaren van de burgerlijke stand²¹ hebben immers rechtstreekse toegang tot de DABS en zijn bevoegd om afschriften te maken. Men moet zich dus niet meer steeds richten tot de gemeente waar de akte werd opgemaakt.

Van zodra de gegevens van een buitenlandse akte of een vonnis zijn opgenomen in de DABS, mag een Belgische overheid die toegang heeft tot de DABS (de ambtenaren, maar ook de notarissen, de parketten, de consulaire beambten en bepaalde ambtenaren bij de FOD Justitie²²), ook niet meer aan de betrokkene vragen om een uittreksel voor te leggen²³. Dit **only once-principe**, zoals opgenomen in artikel 81 BW, is een enorme administratieve vereenvoudiging voor de burger. Indien men na de opmaak van de Belgische akte nogmaals een afschrift of een uittreksel nodig heeft van zijn oorspronkelijk buitenlandse akte, kan de betrokkene zich beroepen op een afschrift of een uittreksel van de Belgische akte op basis van de buitenlandse akte. Men dient dus niet terug te keren naar zijn land van herkomst. Voordien was het nochtans goed denkbaar dat de betrokkene na een verblijf van een tiental jaren, ook na het verkrijgen van de Belgische nationaliteit, alsnog een geboorteakte in het land van herkomst moest opvragen om bijvoorbeeld een huwelijksaangifte te kunnen doen. Dat zal nu per definitie niet meer het geval zijn, aangezien bij de opmaak van de akte van Belgische nationaliteit tevens een Belgische geboorteakte wordt opgemaakt op grond van de buitenlandse geboorteakte conform artikel 68, § 2 BW. Op dit vlak betekent de DABS dus een grote praktische vooruitgang.

Het belangrijkste gevolg van de opmaak van een Belgische akte is dat een buitenlandse akte of een buitenlands vonnis op die manier dezelfde **bewijskracht** krijgt als een Belgische akte van de burgerlijke stand, en dus zal gelden als bewijs, tenzij er valsheid in geschrifte kan worden aangetoond (art. 23 t.e.m. 25 BW). Een dergelijke akte kan ook worden opgemaakt op basis

¹⁷ FAQ DABS 9.1.9: "Steeds geldt dat de GA aanwezig dient te zijn in de DABS om de rechterlijke beslissing te kunnen verwerken. Concreet moet dus eerst de geboorteakte worden opgemaakt op basis van de buitenlandse akte, waarna deze akte moet worden gewijzigd."

¹⁸ Hervorming van adoptie zoals in werking getreden op 1 september 2005, zie onder meer Omz. 24 augustus 2005 betreffende de tenuitvoerlegging van de hervorming van de adoptie, BS 29 augustus 2005.

¹⁹ Zie onder meer nota Beheerscomité DABS, *Praktische leidraad voor het verwerken van adopties in de DABS*, p. 9, zoals gepubliceerd op de website van Burgerzaken Vlaanderen, <https://vlavabbs.be/nieuws/20201027-praktische-richtlijnen-adoptie#:~:text=Het%20doel%20van%20deze%20richtlijnen,VLAVABBS%20Din%20infosses%20in%20september%202020>.

²⁰ Zie infra punt 3.2.

²¹ Art. 78 BW. Verder bepaalt art. 80 BW: "De Koning kan, op voordracht van het beheerscomité en na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, andere categorieën van personen, overheden of instellingen aanduiden die toegang kunnen hebben tot de DABS onder de door hem bepaalde voorwaarden en voor zover het voorleggen van de gegevens van de akten van de burgerlijke stand noodzakelijk is voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten." Er werd nog geen dergelijk KB uitgevaardigd.

²² Art. 78 BW.

²³ Omz. 16 maart 2019, *I.c.*, 20.

van een uittreksel van de buitenlandse akte (zie art. 69, § 2 BW). Dit betekent dus dat een uittreksel van een buitenlandse akte een gelijkwaardige bewijskracht kan krijgen als een Belgische akte van de burgerlijke stand, net zoals in bepaalde gevallen een definitief geworden administratieve beslissing.

“Het gevolg van de opmaak van een Belgische akte is dat een buitenlandse akte of een buitenlands vonnis op die manier dezelfde bewijskracht krijgt.”

Hiermee komt ook de straffe tegenstelling tussen een integraal afschrift enerzijds en een ‘louter’ uittreksel van een buitenlands document anderzijds in een nieuw licht te staan. De wetgever is namelijk van oordeel dat een uittreksel in de meeste

gevallen volstaat om de nodige informatie te bekomen²⁴. In de meeste procedures is men ook afgestapt van de vereiste om een integraal afschrift van een buitenlands document voor te leggen²⁵. Nochtans wordt in de praktijk nog al te vaak standaard om een integraal afschrift gevraagd, zich daarbij baserende op artikel 24 WIPR waarin wordt gesteld dat men een uitgifte van de beslissing dient voor te leggen indien men een buitenlandse beslissing wenst te laten erkennen. De gelijkstelling tussen uitgifte en integraal afschrift is in de huidige wettelijke context echter moeilijk verdedigbaar. Zeker, gezien het feit dat artikel 30 WIPR en artikel 69 BW ook spreken over een uittreksel. Enkel wanneer men niet voldoende informatie kan halen uit het uittreksel, is het eisen van een volledig afschrift nog verantwoordbaar.

De rechtsgevolgen van de opmaak van een Belgische akte reiken dus verder dan die van een loutere erkenning. Eens de Belgische akte is opgemaakt, kan een andere Belgische overheid ze immers niet meer naast zich neerleggen. Stelt men zich een Belg voor die een buitenlands huwelijk ter erkenning voorlegt aan de gemeente. De gemeente besluit te erkennen en stelt op verzoek van de betrokkene een Belgische huwelijksakte op. Wanneer diezelfde Belgische huwelijksakte later de grondslag vormt voor een aanvraag gezinshereniging, ligt er aldus een Belgische huwelijksakte voor, en kan men niet nog eens de eraan ten grondslag liggende buitenlandse huwelijksakte aan een conflictenrechtelijk onderzoek onderwerpen²⁶.

Het de plano principe voorziet nochtans in de discretionaire bevoegdheid van elke Belgische overheid om de buitenlandse akte al dan niet te erkennen. Ingevolge dit principe was de ene Belgische overheid vroeger geenszins gebonden door een

erkenningsbeslissing van een andere overheid. Maar nu speelt er dus een heel ander gegeven. Van zodra een Belgische akte werd opgemaakt, is eender welke andere overheid gehouden die akte ook als zodanig te respecteren, inclusief de daarin opgenomen huwelijks- of afstammingsband, geboortedatum etc. Tegelijkertijd blijft artikel 27 WIPR ongewijzigd bepalen dat een buitenlandse authentieke akte in België ‘door alle overheden wordt erkend (...)’. Die twee staan dus, op zijn zachtst gezegd, op gespannen voet.

C. Wijzigingen

Wat echter, als er nadien/ondertussen wijzigingen werden doorgevoerd aan de buitenlandse akte? Ook na de opmaak van de Belgische akte zullen er nog wijzigingen verwerkt kunnen worden in die akte. Dat is zo voor Belgische akten en beslissingen, maar dat geldt evengoed voor buitenlandse akten en beslissingen die in België erkend worden. Indien er een buitenlandse geboorteakte wordt voorgelegd naar aanleiding waarvan een Belgische geboorteakte wordt opgemaakt, en nadien vindt er een erkenning plaats in het buitenland, dan zal ook die erkenning alsnog kunnen worden toegevoegd aan die geboorteakte²⁷. Een afschrift van de akte zal de nadien doorgevoerde wijzigingen integraal²⁸ reflecteren.

Eenzelfde redenering geldt voor een vonnis van een rechtbank. Wanneer er een buitenlands vonnis wordt voorgelegd waarin de afstamming wordt gewijzigd zoals die was opgenomen in een Belgische geboorteakte, dan zal die Belgische geboorteakte vervolgens worden gewijzigd. Ook hier dient het buitenlands vonnis wel eerst en vooral de toets vastgelegd in het WIPR te doorstaan. Wanneer er een Canadees vonnis wordt voorgelegd, waarin de vaderlijke afstamming zoals die was opgenomen in een Belgische geboorteakte, met succes werd betwist, dan dient men eerst na te gaan of er voldaan is aan de voorwaarden zoals geformuleerd in artikel 25 WIPR. Indien bijvoorbeeld blijkt dat de moeder niet op de hoogte was van de vaderschapsbetwisting, dan kan het buitenlands vonnis niet worden erkend omwille van een strijdigheid met de rechten van verdediging. Hetzelfde geldt voor een verbeteringsvonnis of een akte van naamsverandering.

1.2. Registratie in de DABS

Een heel andere manier van ‘opname’ in de DABS is de registratie in de DABS. Artikel 71, 1ste lid, 4° BW en artikel 31 WIPR voorzien voortaan dat een buitenlandse akte of een gerechtelijke beslissing wordt geregistreerd in de DABS, vanaf het moment dat ze wordt voorgelegd ter inschrijving in de bevolkingsregisters, of voor de opmaak van een akte op basis van een buitenlandse akte.

²⁴ Zie bv. MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2019-01, 80.

²⁵ Dat is alvast expliciet zo geformuleerd voor de erkenningsprocedure (art. 237/2 BW), de huwelijksaangifte (art. 164/2 BW) en echtscheiding (art. 1254, § 2 Ger.W.).

²⁶ Zie C. DE BOUYALSKI, “Les actes d’état civil dans les demandes de regroupement familial: la preuve du lien familial”, *Rev.dr.étr.* 2020, afl. 207, 15 (19).

²⁷ Art. 31 BW voorziet immers de mogelijkheid om een akte te wijzigen op basis van een rechterlijke beslissing (§ 1) en of een akte (§ 2). Zie ook infra puntje 3.1.B.

²⁸ In de vorm van de metadata van de wijzigingen, zie FAQ DABS, 2.10.2.1.

Het is een loutere registratie met vermelding van de status van het onderzoek: melding of de akte/beslissing werd erkend, geweigerd of de erkenning ervan nog in onderzoek is. De bedoeling is onder andere om een verzameling van buitenlandse akten en beslissingen te creëren²⁹ die de ambtenaar kan helpen bij de beoordeling van buitenlandse documenten. Op deze manier wordt bovendien shopping tegengegaan omdat iedereen met rechtstreekse toegang tot de DABS kan nagaan of een bepaalde akte of rechterlijke beslissing al werd voorgelegd in een andere gemeente³⁰. Belangrijk is dat men als overheid niet gebonden is door een eerdere (negatieve) erkenningsbeslissing, in lijn met het de plano principe. In tegenstelling tot de echte doorwerking van buitenlandse akten in het geval van de opmaak van een buitenlandse akte, betreft het hier dus eerder een maatregel ter optimalisering van algehele informatie over buitenlandse akten, hetzij over een welbepaalde akte, hetzij als voorbeeldmodel. Voorlopig is deze functionaliteit echter nog niet operationeel³¹.

Ook een eventueel advies van de federale Centrale autoriteit inzake de Burgerlijke Stand over de akte, moet als bijlage worden toegevoegd. En daarmee raken we meteen aan een andere belangrijke nieuwigheid.

2_ Oprichting federale Centrale autoriteit Burgerlijke Stand

Van grote betekenis is namelijk de oprichting van een federale Centrale autoriteit inzake de Burgerlijke Stand (hierna "Centrale autoriteit BS")³². Artikel 31 WIPR maakt voortaan expliciet melding van die centrale autoriteit. Het potentieel belang is daarin gelegen dat ze een sterk ondersteunende rol kan spelen in de erkenningsbevoegdheid van ambtenaren. Een van de kerntaken van deze Centrale autoriteit BS is namelijk om advies te geven aan de ambtenaar van de burgerlijke stand indien die laatste ernstige twijfel heeft over de erkenbaarheid van buitenlandse akten of vonnissen. Daarnaast zal de Centrale autoriteit BS ook optreden als expertisecentrum inzake de toepassing van de regels van het internationaal privaatrecht en buitenlands recht én zal ze richtlijnen uitvaardigen met betrekking tot de burgerlijke stand. Een KB zal de nadere regels voor de werking en de organisatie van federale Centrale autoriteit BS verder bepalen en uitwerken³³.

²⁹ MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 120-155. Zie ook MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 121.

³⁰ *Ibidem*.

³¹ Aangezien enkel de ambtenaren van de burgerlijke stand, de consulaire beambten, de magistraten en de ambtenaren van de FOD Justitie schrijfrechten hebben, is dit bovendien enkel van toepassing als het buitenlands document wordt voorgelegd ter erkenning aan één van de genoemde instanties.

³² FOD Justitie, Centrale autoriteit Burgerlijke Stand, Waterloolaan 115, 1000 Brussel. Adviesverzoeken van de gemeente kunnen per post worden bezorgd aan bovenstaand adres, of per e-mail naar etacivil.burgstand@just.fgov.be.

³³ Art. 31, § 5 WIPR.

2.1. Taakomschrijving federale Centrale autoriteit Burgerlijke stand

A. Advies

De eerste taak van de Centrale autoriteit BS is dat ze advies zal geven aan de ambtenaren van de burgerlijke stand over de conformiteit van buitenlandse akten van de burgerlijke stand of vonnissen aan de toepasselijke rechtsregels.

“De ambtenaar kán advies inwinnen maar is niet verplicht dat te doen. Eens gevraagd, is het advies ook niet bindend.”

Zoals grondwettelijk bepaald in artikel 164 van de Grondwet komt het uitsluitend toe aan de ambtenaren van de burgerlijke stand om de akten van de burgerlijke stand op te maken en de

'registers' bij te houden. Daaruit vloeit voort dat de ambtenaar ook exclusief bevoegd is om te oordelen over de erkenning van buitenlandse akten, althans in die zin dat een erkenning dan betekent dat de buitenlandse akte ook wordt opgenomen in de DABS. Dit is een grote bevoegdheid, en niet voor alle gemeentes evident als je in overweging neemt hoe moeilijk het soms kan zijn om na te gaan aan welke plaatselijke vormvoorwaarden een buitenlandse akte moet voldoen. Om enigszins aan die taak tegemoet te komen, voorziet artikel 31 WIPR de mogelijkheid om, in geval van 'ernstige twijfel', advies te vragen aan de Centrale autoriteit BS. De ambtenaar kán advies inwinnen maar is niet verplicht dat te doen. Eens gevraagd, is het advies ook niet bindend. Het richtinggevend advies zal wel als bijlage worden opgenomen in de DABS zodat andere gemeentes dat kunnen raadplegen. In eerste instantie is het dus de ambtenaar zelf die de vraag kan voorleggen. Een KB zal verder nog bepalen welke andere instanties ook advies zullen mogen vragen³⁴. Er is voorzien dat de ambtenaar een dergelijk advies kan vragen indien hij ernstige twijfel heeft omtrent de voorwaarden van erkenning van een buitenlandse akte of een vonnis³⁵. De beoordeling van de ernstige twijfel ligt, als diegene die het verzoek indient, bij de ambtenaar zelf. De omzendbrief voegt daaraan toe dat het voorlopig raadzaam is om enkel advies te vragen in die gevallen die niet dringend zijn³⁶, zoals bijvoorbeeld wel het geval zou zijn voor de opmaak van de geboorteakte waar het wettelijk voorzien is dat de akte moet worden opgemaakt binnen de 15 dagen³⁷. De Centrale autoriteit BS bezorgt haar advies binnen 3 maanden na ontvangst van de aanvraag. Eventueel kan deze termijn verlengd worden met 3 maanden³⁸.

³⁴ Art. 31, § 6 WIPR. Voorlopig hebben enkel gemeenten en consulenten toegang tot deze adviesmogelijkheid.

³⁵ Art. 31, § 3 WIPR.

³⁶ Wenselijkheid zoals ingegeven door de beperkte werkingsmiddelen. Op dit moment bestaat de dienst uit 2 Nederlandstalige attachés, 2 Franstalige attachés en 1 diensthoofd.

³⁷ Omz. 19 maart 2019, *l.c.*, 72.

³⁸ In de praktijk geeft de Centrale autoriteit BS zo goed als altijd haar adviezen binnen de termijn van 3 maanden.

In dit verband rijst de vraag hoe deze wettelijke termijn zich tot andere termijnen verhoudt. Een document dat wordt voorgelegd in het kader van de opmaak van een geboorteakte die moet worden opgemaakt binnen de 15 dagen, kan moeilijk binnen die korte tijdspanne worden beoordeeld. Maar ook in het kader van de beoordeling van een geboorteakte die voorligt in het kader van een huwelijksaangifte, stelt zich een gelijkaardige vraag. Bij gebrek aan specifieke wettelijke bepalingen daaromtrent, dient ervan uitgegaan te worden dat de daar geldende termijnen gewoon doorlopen en dat een adviesverzoek bij de Centrale autoriteit BS niet schorsend zal werken op de algemeen geldende termijnen³⁹.

Belangrijk om voor ogen te houden is dat de Centrale autoriteit BS adviezen geeft over de conformiteit met het toepasselijk recht. De Centrale autoriteit BS zal geen onderzoek voeren naar de intentie van partijen. Indien men daaromtrent een advies wenst, dient dat verzoek nog steeds aan het parket gericht te worden. Te hopen valt dat hiermee ook de taakverdeling tussen het openbaar ministerie en de FOD Justitie duidelijker is afgebakend. Want naast artikel 31 WIPR is er ook nog steeds artikel 37 BW dat de mogelijkheid bepaalt om advies te vragen aan de procureur des Konings wat het opmaken van akten van de burgerlijke stand betreft. Een mogelijkheid waar tot voor kort nog veelvuldig een beroep op werd gedaan wanneer het gaat om buitenlandse akten. Nu de Centrale autoriteit BS het centrale aanspreekpunt is, rijst de vraag of daar in de praktijk (hopelijk) ook geen verschuiving zal plaatsvinden⁴⁰.

De Centrale autoriteit BS bezorgt haar advies aan de verzoiende overheid en deze registreert het in de DABS. De registratie in de DABS is nog niet operationeel, maar de Centrale autoriteit BS is dat intussen wel degelijk. Ondertussen kan ze ook rekenen op een algemene bekendheid bij de gemeenten en leverde ze reeds vele ondersteunende adviezen. Daar waar er in 2019 (april tot december) 98 adviezen werden verstrekt, waren dat er in 2020 reeds 399. Interessant is ook de herkomst van documenten die het vaakst ter beoordeling worden voorgelegd aan de Centrale autoriteit BS:

1. Afghanistan;
2. Congo;
3. Marokko;
4. Palestijnse gebieden;
5. Irak.

³⁹ Eenzelfde redenering gaat op indien de DVZ toegang zou krijgen tot deze adviesbevoegdheid. De termijnen van de Verblijfswet blijven onverkort gelden.

⁴⁰ Het parket behoudt uiteraard zijn algemene bevoegdheid om de registers van de burgerlijke stand te controleren, zie ook art. 40 BW en art. 138bis Ger.W. Vraag is of dat wel dient behouden te blijven wanneer het buitenlandse aktes betreft, nu de Centrale autoriteit BS het centrale aanspreekpunt is voor wat betreft de toetsing van conformiteit met het toepasselijk buitenlands recht. Zie C. APERS, "Modernisation de l'état civil bis: vers un flou juridique!", *Newsletter ADDE*, nr. 167, 2020, (2) 7 en C. DE BOUYALSKI, "Les actes d'état civil dans les demandes de regroupement familial: la preuve du lien familial", *Rev.dr.étr.* 2020, afl. 207, 15 (19).

Daarna volgen adviezen over documenten uit Pakistan, Kameroen, Frankrijk, Ethiopië en Brazilië.

Naast deze adviesbevoegdheid krijg de Centrale autoriteit BS ook een meer algemene rol toebedeeld als expertisecentrum en zal ze ook richtlijnen kunnen uitvaardigen.

B. Expertisecentrum

De functie van de Centrale autoriteit BS als expertisecentrum, met name als informatie- en documentatiepunt voor de toepassing van het IPR en het opbouwen van kennis inzake de toepassing van buitenlands recht, is een gegeven dat wellicht nauw samenhangt met haar andere taken inzake adviesverlening en registratie van buitenlandse modellen.

C. Richtlijnen

Daarnaast heeft de Centrale autoriteit BS ook de bevoegdheid om algemene richtlijnen uit te vaardigen. Daarin ligt mogelijks wel nog een grote en vernieuwende kracht. De casusoverschrijdende reikwijdte van een richtlijn zou weleens de ideale manier kunnen zijn om tegemoet te komen aan een aantal veel voorkomende knelpunten. Veel van de actuele knelpunten komen immers voort uit een lacune in de wetgeving, met als gevolg dat elke gemeente zelfstandig, en dus mogelijks anders, oordeelt. Het gebrek aan uniformiteit leidt tot rechtsonzekerheid voor de betrokkene. Richtlijnen uitgaande van de Centrale autoriteit BS zouden in dergelijke zaken effectief op het beleid van de gemeente kunnen wegen en ook tegemoetkomen aan een nood van de gemeenten zelf. Want waar een lacune in de wetgeving leidt tot rechtsonzekerheid van de betrokkene, speelt er onderliggend ook voor de gemeente vaak een onduidelijkheid of een onzekerheid.

Zo zou een richtlijn van de Centrale autoriteit BS mogelijks een belangrijke rol kunnen spelen inzake het beleid aangaande de manier waarop documenten die, omwille van een aantoonbare overmacht, onmogelijk gelegaliseerd kunnen worden, tóch beoordeeld kunnen worden⁴¹. Gegeven het feit dat documenten uit Somalië per definitie niet gelegaliseerd worden door de FOD Buitenlandse Zaken, is het voor de gemeentebesturen vaak onduidelijk wat er aan de betrokkenen dan wél gevraagd kan worden en of er toch niet op een andere manier met Somalische documenten rekening gehouden kan worden.

Voorlopig zijn er echter nog geen richtlijnen van de Centrale autoriteit BS gepubliceerd⁴². De FOD Justitie heeft al wel een elektronisch platform⁴³ ter beschikking waarop dergelijke richtlijnen gepubliceerd zullen kunnen worden. Naast richtlijnen zullen overigens ook adviezen met een meer algemene draagwijdte daarop raadpleegbaar zijn. Gemeentebesturen

⁴¹ Zie infra 3.4.

⁴² Richtlijnen kunnen/zullen worden uitgevaardigd op eigen initiatief van de Centrale autoriteit BS, indien blijkt dat bepaalde zaken zich vaak voordoen.

⁴³ www.justfamnat.be.

hebben exclusief toegang en kunnen zo mee worden geïnformeerd wat betreft de concrete toepassing van de wetten en de reglementeringen en actuele vragen en ontwikkelingen.

2.2. Grenzen van bereik

De taakomschrijving van de Centrale autoriteit BS herbergt dus een grote potentie, maar wellicht is het goed om ook oog te hebben voor de grenzen van het bereik van de Centrale autoriteit BS.

“De Centrale autoriteit Burgerlijke Stand zal zich niet uitspreken over de intentie van partijen.”

Zoals gezegd, zal de Centrale autoriteit BS zich niet uitspreken over de intentie van partijen. Indien de vraag zich centreert rond het schijnkarakter van een buitenlands document, zal de Centrale autoriteit BS zich dus niet uitspreken⁴⁴.

In de parlementaire voorbereidingen wordt voorts aangehaald dat het gebrek aan uniforme beslissingen en aan een centrale sturing ook leidt tot identiteitsfraude en dat er daarvoor tot nog toe geen advies kon worden gevraagd aan een centrale dienst⁴⁵, maar enkel aan het parket. De formulering lijkt te insinueren dat er met de Centrale autoriteit BS daarin verandering zal komen. In hoeverre de oprichting van de Centrale autoriteit daaraan tegemoet kan komen, is echter maar de vraag. Zeker nu in de omzendbrief wordt verduidelijkt dat een onderzoek naar de echtheid van het document onder de bevoegdheid van de politiediensten valt⁴⁶. Documentaire fraude valt *stricto sensu* ook niet onder de IPR-toets.

Bij de oprichting van de Centrale autoriteit BS was de wetgever ook het probleem van tegenstrijdige beslissingen indachtig⁴⁷. Het de plano principe betekent inderdaad dat elke overheid autonoom bevoegd is om een buitenlandse akte al dan niet te erkennen, ongeacht een eerdere erkenningsbeslissing van de gemeente of de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna “DVZ”) bijvoorbeeld⁴⁸. Nochtans is een advies van de Centrale autoriteit BS niet bindend. Evenmin betekent de opname in de DABS dat een andere Belgische overheid gebonden is door een eerdere erkenning van een buitenlands document. Dat neemt niet weg dat er de facto wel een sterke werking zal uitgaan van een opname in de DABS, zeker als daaraan een advies van de Centrale autoriteit BS is toegevoegd als bijlage.

⁴⁴ Omz. 19 maart 2019, *I.c.*, 72: “Het onderzoek naar de intentie van partijen is altijd een zaak van openbare orde die wordt uitgeoefend door het parket.”

⁴⁵ MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 20 en 157. Een dergelijke adviesvraag is wel mogelijk voor identiteitsdocumenten bij de Centrale Dienst voor Valsheden van Documenten bij de Directie bestrijding van de economische en financiële criminaliteit.

⁴⁶ Omz. 19 maart 2019, *I.c.*, 72.

⁴⁷ MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 20 en 157. Precies daarom klonk al lang de roep om een dergelijke centrale autoriteit op te richten, zie J. VERHELLEN, *Het Belgisch Wetboek IPR in familie-zaken*, die Keure, 2012, 171 en 486.

⁴⁸ Zie M. BRACKX en J. VERHELLEN, “Vluchtelingen en subsidiair beschermden en niet-legaliseerbare akten van de burgerlijke stand”, *T.Vreemd.* 2022, 1, 6-12.

3_ Aanpassing gegevens van de persoonlijke staat in de DABS op basis van ontbrekende, onvolledige of niet-conforme buitenlandse documenten

Het feit dat, overeenkomstig artikel 23 BW, iemands burgerlijke staat enkel kan worden aangetoond aan de hand van een akte van de burgerlijke stand, geeft het belang aan van dergelijke akten. Echter niet in alle herkomstlanden werkt de burgerlijke stand even accuraat. Soms is het onmogelijk voor mensen om documenten voor te leggen die de IPR-toets doorstaan.

Wat als de buitenlandse documenten niet verkregen kunnen worden, of enkel in een niet-erkenbare vorm? In het huidige burgerrechtelijk kader zijn er een aantal mogelijkheden voor dergelijke probleemsituaties. Parallel aan de invoering van de DABS werden ook een aantal wijzigingen aan Titel II: De Burgerlijke Stand van het Burgerlijk Wetboek doorgevoerd met gevolgen op dit vlak⁴⁹.

3.1. Wat als het buitenlands document een foute vermelding bevat?

Als er een fout staat in een buitenlands document, was oorspronkelijk de heersende idee dat een buitenlands document in het land van herkomst verbeterd moest worden. Als de betrokkene zich ondertussen in België gevestigd had, betekende dat best een behoorlijke inspanning. Binnen de huidige wettelijke context zijn er echter een aantal mogelijkheden om fouten ook in België recht te zetten.

A. Verbetering materiële vergissing door de ambtenaar van de burgerlijke stand (art. 33-34 BW)

Sinds de Wet modernisering burgerlijke stand kan de ambtenaar van de burgerlijke stand in bepaalde gevallen zelf een materiële vergissing rechtzetten in een akte van de burgerlijke stand, ook van een buitenlandse akte⁵⁰. Artikel 34, § 1 BW somt op limitatieve wijze op wat als materiële vergissing kan gelden. Au fond komt het erop neer dat kleine fouten voortaan kunnen worden rechtge-

⁴⁹ In eerste instantie met de initiële Wet modernisering en informatisering burgerlijke stand, maar in nog verregaandere mate door de latere Herstelwet. Een uitgebreide omzendbrief licht vele van de mogelijke toepassingsgevallen voor de praktijk van de burgerlijke stand toe, zie Omz. 24 augustus 2020, Omzendbrief tot wijziging van de omzendbrief van 19 maart 2019 over de modernisering en informatisering van de burgerlijke stand, *BS* 28 augustus 2020. Deze laatste omzendbrief werd geïncorporeerd in de gecoördineerde versie van Omz. 19 maart 2019, zoals consulteerbaar op de website van de DABS, www.ibz.rrn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/dabs/Omzendbrief_DABS_24.08.2020_Gecoördineerde_versie.pdf. In de hierna volgende verwijzingen wordt telkens gerefereerd aan de gecoördineerde versie.

⁵⁰ Hoewel nergens expliciet bepaald, dicteert het niveau van de praktische uitvoering wel dat het moet gaan om een buitenlandse akte die is opgenomen in de DABS of tenminste een buitenlandse akte die wordt voorgelegd om te worden opgenomen in de DABS.

zet door de ambtenaar zelf, zonder dat die eerst advies moet vragen aan de procureur des Konings zoals voordien het geval was⁵¹. Het gaat om kleine schrijf- en typefouten zoals die in een (voor) naam of datum, een verkeerde omzetting van diakritische tekens, of een verwisseling van namen of personen. Ook het ontbreken van een voornaam of een deel van een naam (tenzij in de eigen geboorteakte) kan door de ambtenaar zelf worden rechtgezet⁵².

De ambtenaar zal zich wel ergens op moeten baseren om te oordelen wat dan wel de correcte vermeldingen zijn. Er is dan ook bepaald dat een akte slechts op deze wijze verbeterd kan worden als het gaat om een vergissing die de ambtenaar maakte op het ogenblik dat de akte werd opgemaakt of gewijzigd⁵³ en het gegeven eigenlijk wél correct stond op een akte of een attest die of dat de ambtenaar van de burgerlijke stand op dat moment ter beschikking had⁵⁴ én dat de juistheid van de nieuwe vermelding of schrijfwijze ook kan worden bewezen aan de hand van die akte.

Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand een materiële vergissing vaststelt in een buitenlandse akte, kan hij op basis van artikel 69, § 1, 2de lid BW onmiddellijk een Belgische akte op basis van deze buitenlandse akte opmaken die wel correct is. Is bijvoorbeeld een tweede voornaam niet opgenomen in de buitenlandse akte, maar kan de ambtenaar dat verifiëren op basis van een andere akte die had moeten voorliggen op het moment van de opmaak van de initiële akte, dan kan hij een Belgische akte opmaken die wel de tweede voornaam opneemt. Indien er reeds een Belgische akte werd opgemaakt op basis van de onvolledige buitenlandse akte, kan de ambtenaar de Belgische akte wijzigen op basis van artikel 34, § 1 BW.

B. **Opmaak gewijzigde akte op basis van een andere akte (art. 31, § 2 BW)**⁵⁵

Indien een fout niet onder het concept of het toepassingsgebied van de materiële vergissing valt⁵⁶, dient men zich tot de

familierechter te wenden om de verbetering van de akte te vragen of kan men eventueel terugvallen op artikel 31, § 2 BW om een akte van de burgerlijke stand rechtstreeks te wijzigen.

Dit is mogelijk wanneer het een gegeven betreft dat buiten het limitatieve toepassingsgebied van de materiële vergissing valt of indien de aanvullende akte of de akte die wel de juiste gegevens bevat, niet voorhanden was op het moment van de opmaak van de akte.

“Dit is meteen een interessante piste voor een groot aantal situaties met grensoverschrijdende aspecten.”

Dit is meteen een interessante piste voor een groot aantal situaties met grensoverschrijdende aspecten⁵⁷. Er zijn namelijk tal van situaties denkbaar waarin er geen andere wettelijke basis

is om een akte op te maken of te wijzigen, maar de staat van de persoon wel moet worden aangepast⁵⁸.

Het kan enerzijds gaan om een wijziging van een aspect van iemands staat, aangetoond aan de hand van een buitenlandse akte. Stel bijvoorbeeld dat er een Belgische geboorteakte is opgemaakt voor een kind waarvan de moeder later in het buitenland van naam verandert. Van de naamsverandering van de moeder zelf zal geen zelfstandige akte kunnen worden opgemaakt indien die moeder zelf niet is opgenomen in de registers. De naam van de moeder zal in de Belgische geboorteakte van het kind wel aangepast kunnen worden op basis van dit artikel 31, § 2 BW.

Anderzijds kan het gaan om een correcte vaststelling van iemands persoonsgegevens zoals ze eigenlijk altijd al waren, aangetoond aan de hand van een buitenlandse akte. In het vreemdelingenregister wordt men in eerste instantie ingeschreven op basis van de gegevens zoals ze zijn opgenomen in het paspoort⁵⁹. Een Russisch patroniem zal niet vermeld staan op dat paspoort terwijl het volgens Russisch recht wel dege-

⁵¹ Oud art. 99 en 100 BW.

⁵² Verder vermeldt art. 34, § 1 BW nog het foutief of niet-overnemen van gegevens in authentieke akten of officiële attesten en fouten in medische attesten of processen-verbaal. Zie ook S. HEYLEN, “Verbetering en nietigverklaring van akten van de burgerlijke stand. Commentaar bij hoofdstuk 2 van de wet van 31 juli 2020”, *T.Fam.* 2021, afl. 2, 34-42.

⁵³ In België of in het buitenland.

⁵⁴ Of die hij ‘had moeten nakijken’ op het moment van opmaak/wijziging, toevoeging door Omz. 19 maart 2019, 35.

⁵⁵ Art. 31, § 1 BW voorziet ook de mogelijkheid om een akte rechtstreeks te wijzigen naar aanleiding van een **rechterlijke beslissing**. Op zich is dit artikel dan ook van toepassing op buitenlandse rechterlijke beslissingen. Op de mogelijkheid tot rechtstreekse wijziging van een akte op basis van een rechterlijke beslissing kan echter enkel een beroep worden gedaan indien er geen zelfstandige basisakte kan worden opgemaakt wat er de facto op neer komt dat dit enkel toepassing zal vinden voor buitenlandse beslissingen inzake afstamming. Indien het gaat om rechterlijke beslissingen inzake (voor)naamsverandering, zal er namelijk wel een akte van (voor)naamsverandering kunnen worden opgemaakt. Het zou ook kunnen gaan om een verbeteringsvonnis, waarbij de rechter een akte van de burgerlijke stand verbetert, maar daarvoor is enkel de Belgische rechter bevoegd. Zie gecoördineerde Omz. 19 maart 2019, *l.c.*, puntje 3.8.1.

⁵⁶ Naast de in de tekst inhoudelijk genoemde omkadering ligt er ook een belangrijke beperking in het temporele toepassingsgebied. Specifiek voor deze wijziging is bepaald dat ze slechts van

toepassing is op akten opgemaakt vanaf 31 maart 2019 (art. 32 Herstelwet). Deze beperking is te begrijpen vanuit het uitgangspunt dat de uitbreiding in eerste instantie wil tegemoetkomen aan knelpunten verbonden met de invoering van de DABS.

⁵⁷ Omz. 24 augustus 2020 reikt zelf vele toepassingsgevallen aan. Voor een uitgebreide en praktische erg bruikbare uitwerking, zie hiervan de website van Burgerzaken Vlaanderen (voorheen Vlavabbs), onder de informatie m.b.t. de DABS, https://vlavabbs.be/dabs/obv_andere_akte. Zie ook S. HEYLEN, “Verbetering en nietigverklaring van akten van de burgerlijke stand. Commentaar bij hoofdstuk 2 van de wet van 31 juli 2020”, *T.Fam.* 2021, afl. 2, (34) 39-40.

⁵⁸ Voor deze bepaling geldt geen temporele beperking en zal dus toepassing kunnen vinden op alle akten.

⁵⁹ Zie Algemene onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters, puntje 16, p. 21 gecoördineerde versie 31 maart 2019 zoals consulteerbaar op www.ibz.rrn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/bev/onderrichtingen/onderrichtingen-bevolking-31032019.pdf.

lijk deel uitmaakt van iemands naam⁶⁰. Indien Vladimir Iljitsj Oeljanov op basis van zijn Russisch paspoort initieel wordt ingeschreven als Vladimir Oeljanov en er een kindje in België wordt geboren, dan zal er een Belgische geboorteakte van zijn kindje worden opgemaakt op basis van enkel die persoonsgegevens. Stel dat hij later zijn Russische geboorteakte voorlegt – bijvoorbeeld in het kader van een nationaliteitsaanvraag – die wél zijn correcte naam reflecteert, kan de ambtenaar de geboorteakte van zijn kind wijzigen op basis van artikel 31, § 2 BW.

De wijziging van persoonsgegevens in akten van vreemdelingen is een belangrijk toepassingsgebied van artikel 31, § 2 BW en in de omzendbrief zelf worden een heel aantal interessante illustraties aangehaald⁶¹.

Het voorbeeld van het toevoegen van een patroniem of middle name werd reeds aangehaald. Meer in het algemeen kan deze procedure worden gevolgd wanneer een deel van de **familienaam** niet, of verkort, werd opgenomen. Die situatie doet zich bijvoorbeeld vaak voor in het geval van Irakezen. Zij worden op basis van hun paspoort ingeschreven met eigenaam – vadersnaam – grootvadersnaam. Ze beschikken echter ook over een familienaam. Een daartoe voorgelegde geboorteakte is voldoende om een wijziging te rechtvaardigen. Sowieso is het in het geval van buitenlandse namen die niet ons klassieke stramen van voornaam en achternaam volgen, vaak initieel niet duidelijk welke elementen behoren tot de voor- dan wel de familienaam: middle name, postnom, naamsketens etc. Er stellen zich in de praktijk dan ook voortdurend tal van problemen op dit vlak. Nu gebeurt de registratie van dergelijke atypische namen eerder op ondoorzichtige wijze. De onderrichtingen geven aan om de middle name eerder bij de familienaam te registreren, maar dat gaat voorbij aan de realiteit van de toepasselijke naamwetgeving van de betrokkene⁶². Ingevolge artikel 37 WIPR dient de naam immers te worden vastgesteld overeenkomstig diens nationale recht. Indien het initieel verkeerd gebeurde en het op een later moment wel duidelijk blijkt, kan het nu in ieder geval wel worden rechtgezet op basis van artikel 31, § 2 BW.

Artikel 31, § 2 BW zal dezelfde toepassing kunnen vinden indien het gaat om **afgekorte of niet-opgenomen voornamen**. Stel, een vreemdeling is ingeschreven in het Rijksregister (hierna "RR") op basis van zijn paspoort, maar daardoor werden een aantal voornamen afgekort of simpelweg niet opgenomen. In België wordt zijn kind geboren en hij wordt als vader vermeld met de naam zoals opgenomen in het RR. Later kan hij een geboorteakte voorleggen waaruit de volledige voornaam

blijkt. De nadien voorgelegde geboorteakte is voldoende basis om de geboorteakte van zijn kind te wijzigen en de voornaam voluit te schrijven of toe te voegen.

Naast de vele voorbeelden met betrekking tot naamgeving wordt ook het voorbeeld van een ontbrekende – of foute – **geboorteplaats** aangehaald. Indien men in het kader van een Belgische nationaliteitsaanvraag een buitenlandse geboorteakte voorlegt die een foute geboorteplaats vermeldt, bijvoorbeeld Congo in plaats van Zaïre, zal de ambtenaar van de burgerlijke stand op basis van de buitenlandse geboorteakte een gewijzigde (Belgische) akte kunnen opmaken en daarin de juiste geboorteplaats vermelden. Vervolgens kan de nationaliteitsakte correct worden opgesteld.

Deze bepaling kan voortaan dus een nuttige basis vormen om akten van de burgerlijke stand op elkaar af te stemmen. Tegelijkertijd dient men voor ogen te houden dat het toepassingsgebied ervan welomlijnd is en een belangrijke categorie van verbeteringen nog steeds door de familierechter zal moeten gebeuren. Wat bijvoorbeeld niet onder het toepassingsgebied van deze nieuwe bepaling valt, zijn:

- alle situaties waarin er aan de identiteit of de staat van de persoon getwijfeld kan worden;
- wijziging van een geboortedatum;
- aanpassing van verschillende gegevens tegelijkertijd;
- akten die werden opgesteld met opname van gegevens die in het RR werden opgenomen op basis van een louter verklaring, en waar nadien akten worden voorgelegd met andere persoonsgegevens; en
- verbetering van afstammingsbanden. De vaak voorkomende situatie waarbij er een Belgische geboorteakte wordt opgesteld met enkel een moederlijke afstamming, maar waar nadien een huwelijksakte wordt voorgelegd of erkend die als basis dient voor de toevoeging van een vaderlijke afstamming, zal dus nog steeds via een procedure voor de rechtbank moeten worden rechtgezet⁶³.

Bovendien heeft de opmaak van een zelfstandige akte voorrang boven het louter wijzigen van een andere akte. Indien er een grondslag toe bestaat, maakt de ambtenaar dus een akte op met betrekking tot de gegevens die een wijziging zouden rechtvaardigen. Denk bijvoorbeeld aan een buitenlandse naamsverandering: indien een buitenlandse naamsverandering erkend kan worden binnen het kader van artikel 39 WIPR, dan maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand in eerste instantie een akte van naamsverandering op. Als daartoe geen grondslag bestaat (de akte ligt niet voor om een andere akte op te maken of de betrokkene heeft niet de Belgische nationaliteit), dan kan de ambtenaar van de burgerlijke stand terugvallen op de mogelijkheid om de reeds bestaande akten te wijzigen.

⁶⁰ Art. 58 Russische Familiewet.

⁶¹ Zie Omz. 24 augustus 2020, [nieuwsbericht 8 september 2020 databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering: Modernisering van de burgerlijke stand](https://www.vlaanderen.be/nieuwsbericht/8-september-2020-databank-rechtspraak-Agentschap-Integratie-Inburgering-Modernisering-van-de-burgerlijke-stand), <https://vlavabbs.be/dabs/obv-andere-akte> en S. HEYLEN, "Verbetering en nietigverklaring van akten van de burgerlijke stand. Commentaar bij hoofdstuk 2 van de wet van 31 juli 2020", *T.Fam.* 2021, afl. 2, (34) 39-40.

⁶² Algemene onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters, p. 32 gecoördineerde versie 31 maart 2019 zoals consulteerbaar op www.ibz.rrn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/bev/onderrichtingen/onderrichtingen-bevolking-31032019.pdf.

⁶³ Zie echter C. APERS, "Modernisation de l'état civil bis: vers un flou juridique!", *Newsletter ADDE* 2020, nr. 167, 4.

C. Verbetering akte door de familierechter

Als de ambtenaar niet bevoegd is om de akte te verbeteren, is de rechter dat wellicht wel op grond van artikel 35 BW. De procedure voorzien in artikel 35 BW is een algemene procedure waarop men steeds kan terugvallen, ook als het gaat om een verbetering van buitenlandse akten⁶⁴.

“Als de ambtenaar niet bevoegd is om de akte te verbeteren, is de rechter dat wellicht wel op grond van artikel 35 BW.”

Deze procedure is in de praktijk vaak nodig, veelal omdat de afstammingsband niet correct opgenomen is geweest in de geboorteakte omdat er op het moment van de opmaak van de geboorteakte

nog geen afdoende duidelijkheid was over de ten grondslag liggende huwelijksband⁶⁵. In dit kader is het belangrijk om te wijzen op de publieke taak van de procureur des Konings.

De verantwoordelijkheid voor een verbetering van een akte, of voor een verbetering van de gegevens in het RR, wordt soms quasi-automatisch bij de betrokkene gelegd. Indien de gegevens op een geboorteakte bijvoorbeeld niet kloppen, wordt er vaak volstaan met de betrokkene te verwijzen naar de procedure voor de rechtbank om zijn akte te laten verbeteren. Nochtans kan in bepaalde gevallen de verantwoordelijkheid voor deze procedure ook bij de gemeente zelf liggen, of bij het parket⁶⁶. Dat dient ons inziens werkelijk geval per geval bekeken te worden en in het licht van de respectieve verantwoordelijkheden van alle partijen beoordeeld te worden.

De tekst van artikel 35, § 1 BW zelf bepaalt dat de procureur des Konings de verbetering van een akte bij de familierechtbank vordert, indien hij een fout in de akte vaststelt. De omzendbrief

met betrekking tot de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand vermeldt daarover: “De procureur des Konings moet de verbetering van de akte vorderen wanneer hij een fout vaststelt in een akte van de burgerlijke stand. Hij heeft volgens artikel 40 BW namelijk een toezichtsfunctie in verband met de naleving van de bepalingen van de burgerlijke stand. Het is essentieel en in het algemeen belang dat akten van de burgerlijke stand die de staat van de persoon betreffen zoals bepaald in artikel 6 van het BW verbeterd worden indien zij fouten bevatten.”⁶⁷ Ook in de FAQ met betrekking tot de modernisering en informatisering van de burgerlijke stand wordt dat principe aangehaald: “Elke publieke autoriteit die fouten vaststelt in een akte dient deze mee te delen aan het openbaar ministerie, zodat deze de verbetering van de akte kan vorderen.”⁶⁸

In de praktijk kunnen we vaststellen dat dit te weinig gebeurt. Nochtans mag het feit dat de praktijk zich zo gezet heeft, de overheid niet ontslaan van haar verantwoordelijkheid.

Een recent arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna “RvV”) bevestigt dit⁶⁹. In dat dossier was de naam van de moeder op de geboorteakte van haar kind anders dan op haar eigen identiteitsdocument en in het RR.

De moeder, genaamd D.A.W. en geboren op 13 maart 1977, deed een aanvraag gezinshereniging met haar minderjarig Belgisch kind. Als bewijs van verwantschap legde ze een geboorteakte van het kind voor. Op de geboorteakte van het kind stond ze als moeder vermeld met de naam W.A., geboren op 00-00-1984. Op het moment van de geboorte van het kind stond de moeder ingeschreven in het RR met de naam W.A. Na de geboorte van het kind legde de moeder een nieuw paspoort voor met als naam D.A.W. en met geboortedatum 13 maart 1977. Na tussenkomst van de Dienst Vreemdelingenzaken werden haar identiteitsgegevens gewijzigd in het RR.

De geboorteakte van het kind werd echter nog niet verbeterd. Deze akte van burgerlijke stand kan slechts worden aangepast aan de nieuwe identiteit van de moeder na tussenkomst van de familierechtbank volgens de procedure beschreven in artikel 35 BW. Deze procedure kan worden ingeleid door de betrokkene zelf, door de ambtenaar van de burgerlijke stand of door het parket. In de beslissing tot weigering van de aanvraag gezinshereniging haalt de DVZ echter aan dat het aan de betrokkene zelf is om de verbetering van de geboorteakte te verzoeken. Volgens de DVZ wordt de verwantschap tussen de moeder en haar kind niet aangetoond omwille van het verschil in naam en geboortedatum van de moeder.

Nochtans kon de verwantschap tussen de moeder en haar kind wél voldoende worden afgeleid door de geboorteakte van het

⁶⁴ *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 76-77; S. HEYLEN, “De modernisering en informatisering van de burgerlijke stand”, *T.Fam.*, 2019/6, 156. Binnen de huidige wettelijke context lijkt het niet meteen duidelijk op basis van welk aanknopingspunt de Belgische rechter internationaal bevoegd is en hoe die internationale bevoegdheid wordt afgebakend. Desnoods kan in sommige gevallen een beroep op art. 11 WIPR ertoe leiden dat de Belgische rechter internationaal bevoegd is, zelfs al is er geen woonplaats of gewone verblijfplaats. Met name wanneer ‘de zaak’ nauwe banden heeft met België en het onmogelijk of onredelijk zou zijn te eisen dat een vordering in het buitenland werd ingesteld, kan de Belgische rechter zich uitzonderlijk toch bevoegd verklaren. Zo kan men o.i. bezwaarlijk verwachten dat een verzoeker zich naar een conflictgebied begeeft om een akte te laten verbeteren. Bovendien zal er een aanknopingspunt moeten zijn van de buitenlandse akte met de DABS (en zal er dus op een of andere manier wel een Belgische akte op basis van buitenlandse akte moeten worden opgemaakt), zo niet, bestaat het risico dat de praktische implicatie van een dergelijk Belgisch vonnis dode letter blijft omdat de verbetering anders ook niet kan worden opgenomen in de DABS.

⁶⁵ Zeker nu die situatie in de omzendbrief expliciet is uitgesloten van het toepassingsgebied van de verbetering door de ambtenaar van de burgerlijke stand, zie Omz. 24 augustus 2020, *I.c.*, 41.

⁶⁶ Art. 35 BW voorziet de mogelijkheid voor de betrokkene, de gemeente en het parket.

⁶⁷ Omz. 24 augustus 2020, *I.c.*, 42.

⁶⁸ FAQ DABS, 40.

⁶⁹ RvV 25 maart 2021, nr. 251 631, [databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering](#). Zie ook het nieuwsbriefbericht van het [databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering](#) 5 oktober 2021, “[RvV: verwantschap moeder-kind staat vast ondanks verschillende naam in voorgelegde documenten](#)”.

kind naast de gegevens uit het RR te leggen, zelfs al was er een discrepantie tussen de naam van de moeder op de geboorteakte van haar kind en die op haar eigen identiteitsdocument en in het RR. Bovendien mag het verschil niet zomaar aan de betrokkene worden verweten, daar het ook aan de overheid kan toekomen om ter zake haar verantwoordelijkheid op te nemen, aldus de RvV. Hiermee hanteert de RvV een heuse, en ons inziens terechte, perspectiefwissel van verantwoordelijkheid.

Zoals gezegd, is het ook niet alleen de taak van de overheid, maar dienen alle partijen hun verantwoordelijkheid te dragen. In dat opzicht mag ook artikel 17 BW niet worden vergeten. Sinds de modernisering van het BW is in artikel 17 BW namelijk ook expliciet opgenomen dat betrokkenen, bij de opmaak van een akte, zelf ook alle dienstige⁷⁰ informatie moeten meedelen aan de ambtenaar. De ambtenaar kan niet alle informatie zelf opzoeken, en dat is te meer van toepassing in het geval van buitenlandse akten. Indien er een Belgische akte moet worden opgemaakt op basis van een buitenlandse akte, dan moet de betrokkene alle informatie verstrekken die leidt tot het correct opstellen van de akte.

Een sanctie op deze informatieplicht is niet wettelijk voorzien. Het is dan ook niet duidelijk wat de implicaties zijn voor de betrokkene indien hij deze meldingsplicht niet naleefde en bewust informatie heeft achtergehouden. Wat het ons inziens wél kan betekenen, is dat indien achteraf blijkt dat de akte niet correct werd opgemaakt, omdat bepaalde informatie niet werd meegedeeld door de betrokkene, de ambtenaar hiervoor dan niet aansprakelijk gesteld zal kunnen worden. In het verlengde daarvan is het logisch dat de verantwoordelijkheid voor de verbetering van de akte in een dergelijk geval niet bij de ambtenaar of de procureur des Konings zal liggen, maar eerder bij de betrokkene zelf.

Anders kan het zijn wanneer de gemeente erg lang doet over de erkenning van een huwelijksakte, waardoor op het moment van de opmaak van de geboorteakte de vaderlijke afstammingsband niet opgenomen kan worden, net omdat er nog geen oordeel kon worden gemaakt over de ten grondslag liggende huwelijksband. Indien nadien blijkt dat het voorgelegde huwelijk wel erkend kan worden, en er aan de betrokkene niets verweten kan worden, dan zou het geen automatisme mogen zijn dat de kosten voor de rechtzetting bij de betrokkene komen te liggen. Om die beoordeling te maken, zou het nuttig zijn dat het wettelijk bepaald is wat een redelijke termijn is voor de gemeente om over de erkenning van een buitenlands document te oordelen, eventueel naar analogie van de termijn die geldt voor de Centrale autoriteit BS⁷¹. De ambtenaar is immers niet alleen exclusief bevoegd tot het houden van de registers, hij is ertoe gehouden dit te doen binnen een redelijke termijn. Helaas is er nog steeds geen wettelijke termijn voorzien waarbinnen een erkenningsbeslissing genomen moet worden. Bij ontstentenis van een wettelijk voorgeschreven

termijn, dient men terug te vallen op het concept van een 'redelijke termijn', zoals ingegeven door de regels van behoorlijk bestuur⁷².

3.2. Kan een buitenlands document dat onvolledig is, een fout bevat of niet conform is, worden opgenomen in de DABS? Gedeeltelijke erkenning biedt mogelijks oplossing

Opdat er een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte zou kunnen worden opgemaakt, is het vereist dat de ten grondslag liggende akte erkend wordt overeenkomstig artikelen 27⁷³ en 31 WIPR. Om een pragmatische werkwijze te faciliteren, is het ook mogelijk om een buitenlandse akte gedeeltelijk te erkennen. Artikel 69, § 1 BW voorziet dat sinds 2018, en met de moderniseringshervorming is nu ook expliciet voorzien dat een gedeeltelijke opname in de DABS mogelijk is. Er kan dan een Belgische akte worden opgemaakt, enkel van het gedeelte dat erkend kan worden. De voordelen hiervan zijn aanzienlijk. Zo wordt de opmaak van een Belgische huwelijksakte bijvoorbeeld niet nodeloos opgehouden omdat er een paar gegevens fout werden opgenomen, of ontbreken, in de buitenlandse geboorteakte van de huwelijkskandidaten. Buitenlandse akten zullen daardoor ook niet meer met fouten moeten worden opgenomen in de DABS. De vroegere praktijk was immers eerder dat de akte mét fouten werd overgeschreven waarna er vervolgens een verbeteringsprocedure diende ingesteld te worden.

“Door een gedeeltelijke opname in de DABS kan een Belgische akte worden opgemaakt, enkel van het gedeelte dat erkend kan worden.”

Nu kan de ambtenaar zelf een materiële vergissing in de buitenlandse akte verbeteren en aanvullen⁷⁴. De mogelijkheid van een gedeeltelijke erkenning, in combinatie met de nieuwe mogelijkheden inzake

materiële vergissingen, kan dus zeker tegemoetkomen aan die situaties waarin een procedure voordien vastzat omwille van een 'detailfout'.

Bovendien reflecteert de expliciete opname van deze mogelijkheid ook beter dat elk onderdeel van de staat van een persoon, zoals opgenomen in het buitenlands document, zelfstandig beoordeeld dient te worden en dat die overeenkomstig geheel eigen aanknopingspunten dient beoordeeld te wor-

⁷⁰ Dienstige informatie is alle wettelijk verplichte informatie die bij de opmaak van de akte van belang is.

⁷¹ Zie supra punt 2.1. a).

⁷² T. EVRARD, “Le délai d’enregistrement des actes d’état civil étrangers: une banale violation des droits fondamentaux”, *Newsletter ADDE*, 2020, nr. 161, 1.

⁷³ Of overeenkomstig art. 25 WIPR voor gerechtelijke beslissingen. Voor vonnissen was die mogelijkheid van gedeeltelijke erkenning reeds ingeschreven in de tekst van art. 22, § 1 WIPR.

⁷⁴ Zie infra m.b.t. art. 34 BW.

den⁷⁵. Dat geldt overigens niet enkel voor de ambtenaar maar ook voor andere Belgische overheidsinstanties die ingevolge het de plano principe een buitenlands document beoordelen, zoals bijvoorbeeld de DVZ in het kader van een gezinsherenigingsprocedure⁷⁶. In het verlengde daarvan is het ook niet te verantwoorden dat men een buitenlandse akte in zijn geheel verwerpt, van zodra een bepaalde vermelding in die akte niet 'correct' of onvolledig is gebeurd. Een (vorm)gebrek in de vaderlijke afstamming betekent bijvoorbeeld niet automatisch dat de moederlijke afstamming, zoals opgenomen in diezelfde geboorteakte, ook in vraag gesteld dient te worden. Voor elk deelaspect van de burgerlijke staat bepaalt het WIPR immers een zelfstandig aanknopingspunt. De afstammingsband ten opzichte van de moeder dient voor wat betreft de grondvoorwaarden beoordeeld te worden overeenkomstig het nationale recht van de moeder, terwijl de afstammingsband ten opzichte van de vader moet voldoen aan de grondvoorwaarden van het nationale recht van die laatste⁷⁷. In de praktijk wordt helaas niet altijd even duidelijk toegepast dat een specifiek vormgebrek niet de volledige akte aantast en dat men desondanks uit die akte dus nog wel op voldoende bewijskrachtige wijze andere gegevens met betrekking tot iemands staat kan afleiden.

Hoewel de voordelen van zo een gedeeltelijke erkenning betekenisvol zijn, spreken de praktische implicaties niet altijd vanzelf. Wat bijvoorbeeld, als er een buitenlandse geboorteakte wordt voorgelegd waarvan de inhoud wordt getoetst aan de controlegronden zoals opgenomen in artikel 27 WIPR en er slechts gedeeltelijk erkend kan worden? Stel bijvoorbeeld dat de afstamming zoals opgenomen in de geboorteakte wordt erkend, maar de naam niet want de naam werd niet vastgesteld overeenkomstig het recht zoals ons WIPR dat aanwijst: noch volgens het recht van de gewone verblijfplaats, noch volgens het recht van één van de nationaliteiten van het kind. Op welke manier moet de naam dan worden geregistreerd?

In de FAQ van de DABS zelf staat: "De ABS zal fouten in de toepassing van het toepasselijk recht (bv. een foutieve vaststelling afstamming of naam) kunnen verbeteren bij de opmaak van de akte op basis van een buitenlandse akte, door de gegevens van de akte in te vullen op basis van het resultaat van het onderzoek van de buitenlandse akte bedoeld in artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht."⁷⁸

Indien de ambtenaar de naam zoals vastgesteld in het buitenland niet erkent, dient hij de naam dus alsnog vast te stellen. Maar dienen we niet eerst na te gaan of hij internationaal bevoegd is om de naam vast te stellen, overeenkomstig artikel 36

WIPR? En dient hij hen dan ook de rechtskeuze te geven zoals voorzien in artikel 39 WIPR?

Of lijkt het Burgerlijk Wetboek hier een internationale bevoegdheidsgrond toe te voegen aan het WIPR? Overeenkomstig artikel 36 WIPR is namelijk de nationale overheid internationaal bevoegd voor de naam van zijn onderdanen. Een Belgische ambtenaar is dus niet zomaar bevoegd om die naam te bepalen. De bevoegdheid die de ambtenaar hier heeft, zou echter in het verlengde gelezen kunnen worden van de bevoegdheid die de ambtenaar ook heeft op het moment van het opstellen van de geboorteakte. Indien een geboorteakte wordt opgemaakt voor een in België geboren niet-Belg zal de ambtenaar namelijk ook van diens naam akte nemen. Die bevoegdheid vloeit voort uit zijn bevoegdheid om de geboorteakte op te maken⁷⁹ en op basis daarvan kan hij ook de naam opnemen in de Belgische akte, overeenkomstig de nationale naamwetgeving van de betrokkene weliswaar⁸⁰. Op eenzelfde manier kan de ambtenaar een verkeerde naam verbeteren.

3.3. Wat als een document onmogelijk te verkrijgen is? De mogelijkheid van een vervangend vonnis

De grondgedachte van ons systeem is dat men een authentiek document van het land van herkomst moet voorleggen om een element van iemands burgerlijke staat aan te tonen. Nochtans zijn er heel wat situaties denkbaar waarin het onmogelijk is om een dergelijk document te bekomen. Indien men in de aantoonbare onmogelijkheid is om een buitenlands document te verkrijgen, kan men zich tot de Belgische rechter wenden om een vervangend vonnis te vellen⁸¹. De huidige opname in artikelen 26, 27 en 35 BW verankert deze procedure in het Belgische recht⁸². Ook vroeger bestond reeds de mogelijkheid om een akte die verloren is gegaan, vernietigd werd, of nooit heeft bestaan, te vervangen⁸³. Interessant is vooral dat er in de voorbereidende werken nu ook expliciet erkend wordt dat deze procedure ook van toepassing is op buitenlandse akten⁸⁴.

⁷⁹ Art. 43 BW.

⁸⁰ Art. 37 BW.

⁸¹ Zie echter opmerking m.b.t. internationale bevoegdheid en praktische uitwerking ervan in de DABS, vn. 66.

⁸² S. HEYLEN, "De modernisering en informatisering van de burgerlijke stand. Commentaar bij de wet van 18 juni 2018 en titel 11 van de wet van 21 december 2018", *T.Fam.* 2019/6, (148) 156.

⁸³ Oud art. 46 en 47 BW. De rechtsleer en de rechtspraak in dat verband dienen beschouwd te worden als blijvende relevant voor de nieuwe wetsbepalingen, zie MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 76.

⁸⁴ "Zoals voorheen ook het geval was", aldus de voorbereidende werken, zie MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 77. Zie voor bevestiging daarvan o.a. Rb. Gent 32 januari 2013, *tijdschrift@ipr.be* 2013, afl. 2, 56 en 60; A. VAN GYSEL, "Les difficultés relatives à la preuve de l'état civil des étrangers en Belgique: perspectives et solutions", *Act.dr.fam.* 2010, (77) 84; H. ENGLERT, "Het ontbreken van akten van de burgerlijke stand in internationale familie-zaken", *T.Vreemd.* 2010, 335-336 en H. DE PAGE, *Traité élémentaire de droit civil belge*, Tome I, 2de ed., Brussel, Bruylant, 1939, 447, randnr. 384-3°.

⁷⁵ C. APERS, "La technique de la reconnaissance partielle des actes authentiques étrangers confirmée par la réforme de l'état civil: à l'administration de revoir sa copie!", *Newsletter ADDE*, nr. 159, 2-4.

⁷⁶ C. DE BOUYALSKI, "Les actes d'état civil dans les demandes de regroupement familial: la preuve du lien familial", *Rev.dr.étr.* 2020, afl. 207, 15 (23).

⁷⁷ Art. 62 WIPR.

⁷⁸ www.ibz.rn.fgov.be/fileadmin/user_upload/nl/dabs/FAQ_DABS_NL_20200701.pdf.

Deze procedure biedt namelijk een valabele optie wanneer men onmogelijk een oorspronkelijke, buitenlandse akte kan bekomen. Het komt bijvoorbeeld regelmatig voor dat men een oorspronkelijke huwelijksakte niet meer kan bekomen, waardoor de huwelijksakte staat daardoor als 'onbepaald' is opgenomen in de DABS. Ook indien men een echtscheidingsprocedure in België wil voeren maar de oorspronkelijke huwelijksakte ontbreekt, is dit één van de mogelijkheden om een ontbrekende huwelijksakte te vervangen⁸⁵. Net zo indien men een geboorteakte⁸⁶ of een overlijdensakte nodig heeft om bepaalde elementen van zijn staat te bewijzen.

Zelfs in die gevallen waar de wet wél een valabel alternatief voorziet, zoals een akte van bekendheid of een beëdigde verklaring in het kader van een nationaliteitsaanvraag⁸⁷, een huwelijksprocedure⁸⁸ of een erkenningsprocedure⁸⁹, is dit een interessante piste omdat het resultaat een veel grotere reikwijdte heeft. Artikel 27 BW bepaalt vooreerst dat men de vervangende akte aan elke verzoekende overheid kan overleggen indien zij aantoonbaar dat zij nog steeds in de onmogelijkheid verkeert de betrokken akte van de burgerlijke stand te verkrijgen, voor zover de juistheid van de erin vervatte gegevens niet wordt weerlegd. Een akte van bekendheid of een beëdigde verklaring, voorgelegd in het kader van een nationaliteitsaanvraag, is daarentegen eenmalig en kan enkel in de procedure worden gebruikt waarvoor ze gevraagd wordt⁹⁰.

Met de hervorming van de burgerlijke stand wordt die meerwaarde echter nog scherper gesteld. Het vervangend vonnis zal namelijk aan de bevoegde ambtenaar worden doorgestuurd die vervolgens een vervangende akte opmaakt, die in de DABS wordt opgenomen. Het gevolg is een Belgische akte mét bewijskracht, die in de toekomst bij eender welke Belgische ambtenaar opvraagbaar is voor alle gevallen. Ingevolge het only once-principe zal een Belgische overheidsinstantie met toegang tot de DABS die akte ook niet meer aan de betrokkene mogen vragen, maar dient ze zelf de gegevens in de DABS te raadplegen.

Een voorwaarde is wel dat men de onmogelijkheid kan aantonen om de originele akte in het land van herkomst te bekomen, een voorwaarde die in de praktijk soms al te restrictief geïnterpreteerd wordt. Nochtans dient de bewoording van artikel 26 BW ("indien een akte van de burgerlijke stand vernietigd of verloren is gegaan") niet als limitatief, maar eerder als indicatief

“De voorwaarde om de onmogelijkheid aan te tonen om de originele akte in het land van herkomst te bekomen, wordt in de praktijk soms al te restrictief geïnterpreteerd.”

opgevat te worden⁹¹. Het moet niet letterlijk gaan om een niet (meer) bestaande akte, maar kan ook om een bestaande akte gaan die men onmogelijk of zeer moeilijk kan bekomen omwille van bijvoorbeeld communicatieproblemen met het land van

herkomst. Onder meer de rechtbank van eerste aanleg te Namen bevestigt dat nogmaals met zoveel woorden in haar recente uitspraak van 17 november 2021⁹². *In casu* ging het om een Belg van Rwandese oorsprong, die initieel het statuut van erkend vluchteling had verkregen en voor wie de redenen van vrees tot vervolging nog steeds golden. Ook al bestond de originele Rwandese geboorteakte wel degelijk, het feit dat ze voor hem niet opvraagbaar was, is voldoende om een beroep te doen op artikel 26 BW. Want, "la force majeure est élisive de toute obligation", aldus de rechtbank.

Voor deze procedure is echter een dubbel bewijs nodig. Enerzijds moet men voornoemde moeilijkheid, of onmogelijkheid om de akte te bekomen, kunnen aantonen maar anderzijds zal men ook de inhoud van die ontbrekende akte moeten kunnen bewijzen. Voor beide bepaalt artikel 26 BW dat deze kunnen worden bewezen door geschriften, andere authentieke akten of door getuigen. Ook voor wat betreft dit tweede lid van artikel 26 gaat men in de rechtspraak en de rechtsleer verder dan de letterlijke bewoording en stelt men dat de inhoud van de ontbrekende akte door alle middelen van recht bewezen kan worden, dus ook aan de hand van bijvoorbeeld vermoedens⁹³.

⁸⁵ Rb. Gent 2 februari 2012, *tijdschrift@ipr.be*; afl. 2, 76, noot J. VERHELLEN, "Ontbrekende huwelijksakte in het kader van een echtscheidingsprocedure: uiteenlopende standpunten in de praktijk".

⁸⁶ Rb. Gent 31 januari 2013, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering en tijdschrift@ipr.be* 2013, afl. 2.

⁸⁷ Art. 5 Wetboek Belgische Nationaliteit.

⁸⁸ Art. 164/3 BW en 164/7 BW.

⁸⁹ Art. 327/2, § 8 BW.

⁹⁰ In tegenstelling tot de akte van bekendheid en de beëdigde verklaring voorgelegd in het kader van een huwelijksaanvraag of erkenningsaanvraag, daar art. 164/7 BW nu ook bepaalt dat deze ook later nog door de betrokkene kunnen worden voorgelegd indien hij nog steeds in de onmogelijkheid is om de oorspronkelijke akte te bekomen en de juistheid van erin opgenomen gegevens niet weerlegd worden.

⁹¹ Rb. Namen 17 november 2021, nr. 21/615/B, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering en Newsletter ADDE*, nr. 182, januari 2022, p. 7, www.adde.be/publications/newsletter-juridique; Rb. Gent 2 februari 2012, *tijdschrift@ipr.be*, afl. 2, 76, noot J. VERHELLEN; Rb. Luik 25 oktober 2010, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering*; Rb. Dendermonde 29 oktober 2009, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering*; Rb. Hasselt 25 februari 2008, *T.Vreemd.* 2009, 127, noot R. WISSING en J.D.J. 2008/8, nr. 278, 37; Rb. Antwerpen 4 juni 1999, *T.Vreemd.* 1998, 367; Gent 21 oktober 1920, *Pas.* 1921, II, 24 en Luik 29 april 1895, *Pas.* 1895, II, 315.

⁹² Rb. Namen 17 november 2021, nr. 21/615/B, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering en Newsletter ADDE*, nr. 182, januari 2022, p. 7, www.adde.be/publications/newsletter-juridique en Rb. Hasselt 25 februari 2008, *T.Vreemd.* 2009, 127, noot R. WISSING en J.D.J. 2008/8, nr. 278, 37.

⁹³ Rb. Gent 31 januari 2013, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering en tijdschrift@ipr.be* 2013, afl. 2; Rb. Luik 25 oktober 2010, *databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering*. Zie ook Famrb. Oost-Vlaanderen (afd. Gent) 30 april 2020, *tijdschrift@ipr.be* 2021, afl. 1, 112; Rb. Gent 31 januari 2013, *T.Vreemd.* 2013, 372; Rb. Gent 2 februari 2012, *tijdschrift@ipr.be* 2012, afl. 2, 76, noot J. VERHELLEN; A. VAN GYSEL, "Les difficultés relatives à la preuve de l'état civil des étrangers en Belgique: perspectives et solutions", *Act.dr.fam.* 2010, 77-86; H. ENGLERT, "Het ontbreken van akten van de burgerlijke stand in internationale familie zaken", *T.Vreemd.* 2010, 335-336; Cass. 5 maart 2002, *Arr.Cass.* 2002, nr. 158; Gent 21 oktober 1920, *Pas.* 1921, II, 24 en Rb. Hasselt 25 februari 2008.

3.4. Wat als het document onmogelijk te legaliseren is? De mogelijkheid om rekening te houden met gelijkwaardige documenten zoals opgenomen in artikel 24, § 2 WIPR

Artikel 30 WIPR formuleert de legalisatievereiste voor buitenlandse documenten. In de theorie wordt dit gezien als één van de manieren om de authenticiteit van buitenlandse documenten na te gaan⁹⁴. In de praktijk wordt er echter heel erg vastgehouden aan de legalisatievereiste en raakt men door een erg formalistische benadering soms de globalere context kwijt in de beoordeling van die vereiste. Soms is het namelijk onmogelijk om documenten te legaliseren. Vroeger werd dat wel eens geattesteerd door ons ministerie van Buitenlandse Zaken⁹⁵, maar ook nu kan dat voor individuele situaties worden nagevraagd bij de dienst legalisaties van het ministerie van Buitenlandse Zaken⁹⁶.

In de praktijk is het een groot, en vaak terugkomend, vraagteken op welke manier de burgerlijke staat aangepast kan worden als de documenten van het herkomstland onmogelijk te legaliseren zijn. Niemand kan worden gehouden het onmogelijke te doen.

Voor sommige categorieën documenten en vreemdelingen bestaan er weliswaar oplossingen⁹⁷. Een erkend vluchteling bijvoorbeeld is op grond van artikel 8 van de Overeenkomst van Bazel van 3 september 1985⁹⁸ vrijgesteld van de legalisatieverplichting voor akten van de burgerlijke stand⁹⁹. Bovendien bepaalt artikel 12 van de Conventie van Genève¹⁰⁰ dat verworven rechten inzake de persoonlijke staat van een erkend vluchteling erkend moeten worden, hetgeen in de praktijk ook betekent dat niet-gelegaliseerde huwelijksakten soepel moeten worden

beoordeeld¹⁰¹. Zij zullen in de regel dan ook een beroep kunnen doen op het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen om bewijskrachtige attesten af te leveren, nodig voor de uitvoering van handelingen met betrekking tot de burgerlijke staat van een persoon¹⁰².

Er zijn echter nog vele andere kwetsbare groepen die niet op deze beschermingsmaatregelen kunnen rekenen. Iemand die nog in de asielprocedure zit, of een subsidiair beschermde, ... ook voor hen is het vaak niet mogelijk om zich tot de autoriteiten van hun land van herkomst te richten, maar voorziet de wet geen alternatieven. Ons inziens kan er in sommige van deze situaties correct worden teruggevallen op de bepaling van artikel 24, § 2 WIPR. Indien er werkelijk sprake is van overmacht voor de betrokkene én indien er redelijkerwijze geen twijfel is omtrent de authenticiteit van de buitenlandse akte, zou de ambtenaar van de burgerlijke stand een beroep kunnen doen op dat artikel 24, § 2 WIPR om in specifieke gevallen vrijstelling te verlenen van de legalisatievereiste om te oordelen over de geldigheid van een buitenlandse akte. Deze bepaling spreekt over de rechter, maar ze dient overeenkomstig de memorie van toelichting ook als zijnde van toepassing op de ambtenaar van de burgerlijke stand beschouwd te worden:

“In dit artikel (art. 24, § 2 WIPR red.) worden de stukken opgesomd die de persoon die de erkenning of de uitvoerbaarverklaring vordert, moet overleggen. Een dergelijke overlegging kan eveneens worden geëist bij inroeping van de erkenning ten overstaan van een administratieve overheid. In dat geval zijn de bepalingen van paragraaf 2 naar analogie toepasselijk.”¹⁰³

Bovendien wordt in de voorbereidende werken aangehaald dat dit artikel 24, § 2 WIPR het voorbeeld volgt van de artikelen 53 tot en met 55 van de Brussel I-Verordening. Welnu, artikel 55 van de Brussel I-Verordening spreekt expliciet over het gerecht óf de bevoegde autoriteit¹⁰⁴. Wordt het in artikel 54 van de Brussel I-Verordening bedoelde certificaat niet overgelegd, dan kan het gerecht of de bevoegde autoriteit voor de overlegging een termijn bepalen of gelijkwaardige documenten aanvaarden, dan wel, indien dat gerecht of die autoriteit zich voldoende voorgelicht acht, van de overlegging vrijstelling verlenen.

⁹⁴ T. EVRARD, vertaald door S. KONINGS, “De legalisatie van buitenlandse documenten van burgerlijke stand: een tegengestelde evolutie. Deel 2: De vrijstellingen van legalisatie. Hoofdstuk 2: De gerechtelijke en administratieve vrijstellingen van legalisatie”, *T.Vreemd.* 2019, nr. 1, 16.

⁹⁵ Nieuwsbriefbericht Agentschap Integratie Inburgering: [Geen legalisatie meer van Somalische of Jemenitische documenten, noch afgifte van negatieve attesten](#) en M. BRACKX en J. VERHELLEN, “Vluchtelingen en subsidiair beschermde en niet-legaliseerbare akten van de burgerlijke stand”, *T.Vreemd.* 2022, 1, 6-12.

⁹⁶ legalisation@diplobel.fed.be.

⁹⁷ Zie onder meer T. EVRARD, vertaald door S. KONINGS, “De legalisatie van buitenlandse documenten van burgerlijke stand: een tegengestelde evolutie. Deel 2: De vrijstellingen van legalisatie. Hoofdstuk 2: De gerechtelijke en administratieve vrijstellingen van legalisatie”, *T.Vreemd.* 2019, nr. 1, (16) 18 en M. BRACKX en J. VERHELLEN, “Vluchtelingen en subsidiair beschermde en niet-legaliseerbare akten van de burgerlijke stand”, *T.Vreemd.* 2022, 1, 6-12.

⁹⁸ Overeenkomst van Bazel 3 september 1985 betreffende de internationale samenwerking op het gebied van administratieve bijstand aan vluchtelingen ondertekend, zie www.cicet.org.

⁹⁹ Hoewel er geen toepassingsgevallen in de rechtspraak gekend zijn, zie M. BRACKX en J. VERHELLEN, “Vluchtelingen en subsidiair beschermde en niet-legaliseerbare akten van de burgerlijke stand”, *T.Vreemd.* 2022, 1, 6-12.

¹⁰⁰ Conventie van Genève van 28 juli 1951, beschikbaar op www.unhcr.org/3b66c2aa10.

¹⁰¹ M. BRACKX en J. VERHELLEN, “Vluchtelingen en subsidiair beschermde en niet-legaliseerbare akten van de burgerlijke stand”, *T.Vreemd.* 2022, 1, 6-12. Voor rechtspraak i.v.m. niet-gelegaliseerde Somalische documenten, zie onder meer Famrb. Luik (afd. Luik) 17 mei 2019, www.ipr.be; Famrb. Luik (afd. Luik) 22 maart 2019, www.ipr.be; Famrb. Luik (afd. Luik) 22 juni 2018, www.ipr.be; Famrb. Luik (afd. Luik) 25 mei 2018, databank.rechtspraak.agentschapintegratieinburgering.be.

¹⁰² A. ALLYNS, “Het recht op administratieve bijstand: welke documenten kunnen in welke omstandigheden afgeleverd worden door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen?”, *T.Vreemd.* 2020, (118) 132.

¹⁰³ MvT wetsvoorstel houdende Wetboek Internationaal Privaatrecht, *Doc. Senaat*, 3-27/1, p. 54. Zie ook J. ERAUW en M. FALLON, *De nieuwe wet op het Internationaal Privaatrecht. Wet van 16 juli 2004*, Kluwer, 2004, p. 114.

¹⁰⁴ MvT wetsvoorstel houdende Wetboek Internationaal Privaatrecht, *Doc. Senaat*, 3-27/1, p. 54 en J. ERAUW en M. FALLON, *De nieuwe wet op het Internationaal Privaatrecht. Wet van 16 juli 2004*, Kluwer, 2004, p. 114.

“Als legalisatie onmogelijk of zeer moeilijk is, dient ons inziens een niet-gelegaliseerde akte beschouwd te kunnen worden als een ‘gelijkwaardig document’.”

Als legalisatie onmogelijk of zeer moeilijk is, dient ons inziens een niet-gelegaliseerde akte beschouwd te kunnen worden als een ‘gelijkwaardig document’ zoals vermeld in de tekst van artikel 24, § 2 WIPR. In bepaalde gevallen is het namelijk nood-

zakelijk om te oordelen over de geldigheid van buitenlandse akten, ook al zijn deze niet gelegaliseerd. Dat is bijvoorbeeld al het geval voor documenten uit Somalië die niet kunnen worden gelegaliseerd. In de huidige situatie kunnen we aannemen dat het ook voor Afghaanse documenten uiterst moeilijk kan zijn om documenten correct gelegaliseerd te krijgen. In die gevallen waarin de ambtenaar zich voldoende geïnformeerd acht, moet het dan ook mogelijk zijn om welbepaalde documenten vrij te stellen van de legalisatievereiste voor buitenlandse akten. In het bijzonder in die gevallen waarin de legalisatie onmogelijk is omwille van aantoonbare overmacht, is het niet redelijk om vast te blijven houden aan de legalisatievereiste. Temeer daar de legalisatievereiste enkel een formaliteitsvereiste is en geen uitsluitel geeft over de inhoud of de volledige authenticiteit van het document.

Tegelijkertijd is de beoordeling van de authenticiteit van een dergelijk document soms een moeilijke oefening voor de ambtenaar die niet altijd over voldoende achtergrondinformatie beschikt. Indien het voor de ambtenaar zelf moeilijk is om de authenticiteit van het document op een andere manier na te gaan, is het een valabele piste om een dergelijk niet-gelegaliseerde buitenlandse akte ter advies voor te leggen aan de Centrale autoriteit BS die meer middelen tot haar beschikking heeft om de authenticiteit van het document op andere manieren in te schatten. Hoewel legalisatie strikt genomen tot de bevoegdheid van het ministerie van Buitenlandse Zaken behoort, kan de beoordeling van de conformiteit van het document zelf wel worden voorgelegd aan de Centrale autoriteit BS.

3.5. Wat als er geen recent buitenlands document kan worden voorgelegd? Geen wettelijk voorgeschreven geldigheidsduur

Vaak hanteren Belgische instanties een maximale ouderdomstermijn van documenten. Een afschrift van een buitenlands document zou dan maximaal zes maanden oud mogen zijn, of voor andere instanties één jaar. Het is belangrijk om voor ogen te houden dat er geen wettelijke geldigheidstermijn is voorzien voor buitenlandse documenten¹⁰⁵.

¹⁰⁵ T. EVRARD, “La durée de validité des actes administratifs étrangers: le rire jaune des migrants”, *Newsletter ADDE*, 2019, 154, 1.

Hoewel het in sommige gevallen gerechtvaardigd kan zijn om zich ervan te vergewissen dat het afschrift de meest actuele toestand reflecteert, met alle randmeldingen erbij, schrijft de wet nergens voor dat een afschrift slechts zes maanden of één jaar oud mag zijn. Bovendien werken niet alle landen met randmeldingen, waardoor het zinloos is om vast te houden aan een formele benadering. De hervorming van de burgerlijke stand veranderde op dit vlak op zich niet echt iets. Met de invoering van de DABS werd dit gegeven wel meer kenbaar gemaakt doordat het principe expliciet werd opgenomen in de FAQ met betrekking tot de DABS: “Men moet ter zake de **nodige soepelheid** hanteren, rekening houdend met de **moeilijkheidsgraad om bepaalde documenten te bekomen**, aldus het advies van de Vaste Commissie inzake de Burgerlijke Stand.”¹⁰⁶

4_ Rechtstreekse koppeling RR en DABS

Een laatste belangrijke nieuwigheid die met de invoering van de DABS werd doorgevoerd, is de rechtstreekse koppeling tussen het RR en de DABS. De gegevens van het RR worden gelijktijdig geactualiseerd op basis van de gegevens opgenomen in de DABS (art. 72, 10° BW). Waar voordien de dienst bevolking van de gemeente de aanpassingen telkens handmatig moest doen¹⁰⁷, is er nu dus een rechtstreekse koppeling en zou het RR automatisch moeten worden bijgewerkt indien er een akte met betrekking tot een in het RR geregistreerde persoon in de DABS wordt opgemaakt of gewijzigd.

De idee is dat, indien er een huwelijksakte wordt opgemaakt voor iemand die in het RR is geregistreerd, de burgerlijke staat automatisch zal worden aangepast naar zijnde ‘gehuwd’. Dat is niet enkel in het geval van een huwelijk, maar momenteel ook zo voorzien voor wat betreft geboorten, echtscheidingsakten, erkenning, (voor)naamsveranderingen, nationaliteitsakten en overlijden. Een akte van erkenning is, aan de hand van het rijksregisternummer, automatisch gelinkt aan alle akten in de DABS waarin die persoon voorkomt waardoor de afstammingsgegevens van het RR aangepast zullen moeten worden¹⁰⁸.

¹⁰⁶ FAQ DABS, punt 2.10.9: “De Vaste Commissie voor de Burgerlijke Stand aan wie deze aangelegenheid werd voorgelegd, was van oordeel dat ter zake blijk moet worden gegeven van de nodige soepelheid, rekening houdend met de moeilijkheidsgraad om bepaalde documenten te verkrijgen. Overigens ben ik van mening dat wanneer een bepaald document in het kader van de huwelijksaangifte als geldig werd aanvaard, het opvragen van eenzelfde document aan belanghebbende enkel verantwoord is wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de situatie sindsdien is gewijzigd. De materie is niet eenduidig. Veel hangt af van de regels in het land waaruit de akte komt. Vele landen kennen immers niet de West-Europese traditie van bijwerkingen (bv. via randmeldingen) van akten van de burgerlijke stand. Als akten niet kunnen wijzigen, is het ook weinig zinvol een recent uittreksel van x aantal maanden oud. Andere landen leveren dan weer akten van de burgerlijke stand eenmalig af. Ook hier is het niet zinvol een recenter uittreksel te vragen dat betrokkenen alleen zouden kunnen bekomen door te verklaren dat het vorige exemplaar verloren of gestolen is.”

¹⁰⁷ Zie FAQ DABS punten 8.1. en 8.12.

¹⁰⁸ FAQ DABS, nr. 2.1.10, p. 6.

De ambitie van de recent doorgevoerde hervorming was: minder tegenstrijdigheden tussen het RR en akten van de burgerlijke stand¹⁰⁹. In de praktijk blijft het spanningsveld tussen beide helaas groot. De bewoordingen van de omzendbrief zijn daarin veelzeggend: de gegevens zullen automatisch worden aangepast, “indien er geen conflict is tussen de gegevens ...”¹¹⁰. De realiteit is echter dat er vaak wél een conflict is tussen beide gegevens. Gebeurt er op dit moment een naamsverandering in een akte van de burgerlijke stand, dan zal een aanpassing van het RR niet automatisch volgen. Nochtans werd voor ogen gehouden dat het RR de burgerlijke stand zou volgen, aldus de memorie van toelichting: “Zo zal een wijziging van bv. de naam in een akte van de burgerlijke stand onmiddellijk een wijziging van het RR tot gevolg hebben. Indien er gegevens in het RR niet overeenkomen met de akten van de burgerlijke stand, is het de bedoeling de gegevens van het RR aan te passen. Door die wisselwerking zullen er minder incoherenties bestaan tussen de akten van de burgerlijke stand en het RR.”¹¹¹

En inderdaad, “akten van de burgerlijke stand gelden als enige bewijs inzake de staat van de persoon, tenzij de wet anders bepaalt”¹¹². Het is ook niet aan de ambtenaar om zich te baseren op de gegevens van het RR. Hij zal zich enkel kunnen en moeten baseren op de gegevens zoals opgenomen in de DABS of in andere akten¹¹³.

Nochtans lopen de betrokkenen vaak vast van zodra er een discrepantie is tussen de gegevens van het RR en die van de DABS, ook al is een verschil tussen beide perfect verklaarbaar én aantoonbaar. Het dictum van eenheid tussen deze twee onderling hoeft nochtans niet zo absoluut te zijn. Ook hier weer lijkt het goed om voor ogen te houden volgens welke principes iemands staat kan en moet worden aangetoond, ons daarbij baserend op de basisprincipes die het Wetboek Internationaal Privaatrecht aanreikt. Iemands naam moet worden beoordeeld overeenkomstig iemands nationale recht¹¹⁴ en dus dient men op zoek te gaan welke documenten het best de schrijfwijze overeenkomstig die nationale naamwetgeving reflecteren. Het feit dat er een verschil is tussen de naam, zoals opgenomen in het RR enerzijds en de DABS anderzijds, zou dan ook geen noodzakelijk obstakel mogen zijn voor de betrokkene om verder rechtshandelingen te kunnen stellen¹¹⁵.

Ook hier kan het reeds aangehaalde RvV-arrest van 25 maart 2021 exemplarisch zijn voor een pragmatische aanpak¹¹⁶. Naast aandacht te hebben voor de verantwoordelijkheid van de overheidsinstanties om de gegevens onderling op elkaar af te stemmen¹¹⁷, oordeelt de RvV namelijk ook dat de verwantschap tussen een moeder en haar kind voldoende wordt bewezen door het samenlezen van de geboorteakte van het kind met de gegevens uit het RR, ook al is de naam van de moeder op de geboorteakte van haar kind anders dan op haar eigen identiteitsdocument en in het RR. Dit toont hoe een functionele benadering soelaas kan brengen wanneer men de identiteit of bepaalde aspecten van iemands staat dient te beoordelen in het geval van divergerende stukken en/of registraties. Ook al bestaan er verschillen tussen het RR en akten uit de DABS, dat staat er niet aan in de weg om beide samen te lezen om zo tot een correct beeld te komen.

5_ Erkenning buitenlandse akten (in de zin van opname in de DABS): exclusieve bevoegdheid ABS en uit te oefenen binnen redelijke termijn

Wat er met de hervorming niet is ingevoerd, is een wettelijke termijn waarbinnen een buitenlands document al dan niet erkend moet worden. De ambtenaar is immers niet alleen exclusief bevoegd om de registers de houden, hij is ertoe gehouden dit te doen binnen een redelijke termijn.

“Helaas is er nog steeds geen wettelijke termijn voorzien waarbinnen een erkenningsbeslissing genomen moet worden.”

Helaas is er dus nog steeds geen wettelijke termijn voorzien waarbinnen een erkenningsbeslissing genomen moet worden. Bij ontstentenis van een wettelijk voorgeschreven termijn, dient men terug te

vallen op het concept van een ‘redelijke termijn’ zoals ingegeven door de regels van behoorlijk bestuur¹¹⁸. Nochtans leeft er net op dat vlak een grote rechtsonzekerheid. Terwijl sommige erkenningsbeslissingen onmiddellijk worden genomen, duurt het soms wel tot een jaar vooraleer er een beslissing wordt genomen over andere akten¹¹⁹.

¹⁰⁹ MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 11: “door dit systeem worden fouten immers opgespoord en bijgewerkt”.

¹¹⁰ Omz. 19 maart 2019, 8.

¹¹¹ MvT, *Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2919/1, 127.

¹¹² Art. 23 BW. Terwijl de bewijskracht van het RR maar geldt tot het tegendeel bewezen is, zie artikel 4, derde lid wet 8 augustus 1983 tot regeling van het RR van de natuurlijke personen, *BS* 21 april 1984.

¹¹³ FAQ DABS punt 3.1.10, p. 42.

¹¹⁴ Art. 36 WIPR.

¹¹⁵ Met uitzondering van de situatie van een nationaliteitsaanvraag, waar de wet expliciet voorziet dat de schrijfwijze van de naam identiek moet zijn. Art. 15 Wetboek Belgische Nationaliteit: “Indien de schrijfwijze van de naam of voornaam van de vreemdeling niet identiek is in het bevolkingsregister, vreemdelingenregister, strafregister of de voorgelegde documenten, wordt de aanvraag opgeschort totdat de schrijfwijze in alle registers en documenten gelijk is gemaakt.”

¹¹⁶ RvV 25 maart 2021, nr. 251 631, [databank rechtspraak Agentschap Integratie Inburgering](#).

¹¹⁷ Zie supra puntje 3.1.C.

¹¹⁸ T. EVRARD, “Le délai d’enregistrement des actes d’état civil étrangers: une banale violation des droits fondamentaux”, *Newsletter ADDE*, nr. 161, 1.

¹¹⁹ *Ibidem*.

In de praktijk blijkt dit dan ook een lastig probleem: hoelang kan men verwachten dat de betrokkene in het ongewisse blijft over de erkenning van, bijvoorbeeld, zijn buitenlandse huwelijksakte? Nochtans raakt de vraag tot erkenning van iemands burgerlijke staat, zoals vastgesteld in een buitenlandse akte, aan het fundamenteel recht op eerbiediging van iemands privé- en familielevens zoals gegarandeerd door artikel 8 EVRM. De registratie van een akte van de burgerlijke stand mag dan ook niet langer duren dan de termijn die noodzakelijk is om na te gaan of aan alle voorwaarden is voldaan¹²⁰.

Een dergelijke erkenningsbeslissing heeft bovendien niet enkel gevolgen voor de registratie van iemands burgerlijke staat, maar heeft ook gevolgen voor de afstammingsband die men kan noteren voor eventuele kinderen die in België geboren worden binnen dat huwelijk waarvan de erkenningsstatus hangende is. Zeker in dat laatste geval – er dient een Belgische geboorteakte opgemaakt te worden, maar de onderliggende huwelijksakte ligt nog voor ter erkenning – zou de gemeente met de nodige spoed moeten handelen. Zelfs indien in dat geval geen beslissing mogelijk is, dan nog kunnen de gemeentes rekening houden met die huwelijksakte, al naargelang de waarschijnlijkheid van een latere erkenning.

Conclusie

Het huidige systeem betekent in vele opzichten een verbetering voor de manier waarop buitenlandse documenten kunnen worden opgenomen in de burgerlijke stand. Doordat de ambtenaar van de burgerlijke stand in vele gevallen een Belgische akte op basis van een buitenlandse akte zal kunnen opmaken, kunnen buitenlandse documenten – eens erkend – nu volwaardig doorwerken in de Belgische rechtsorde. De opname in de DABS heeft op dat vlak vele positieve gevolgen, zowel voor de ambtenaar als voor de betrokkenen. Zeker in combinatie met de verruimde mogelijkheid tot verbetering van buitenlandse akten wordt er zo tegemoetgekomen aan een aantal pijnpunten zoals ze zich voordien in de praktijk stelden.

Het behoud van het de plano principe zoals opgenomen in artikel 27, § 1 WIPR zorgt nu echter wel voor een incongruentie tussen het Burgerlijk Wetboek enerzijds en het Wetboek Internationaal Privaatrecht anderzijds. Eens er een Belgische akte is opgemaakt, kunnen andere overheden de Belgische akte immers niet meer zomaar naast zich neerleggen. Het praktische bereik van het de plano principe wordt hiermee sterk ingeperkt. De ambtenaar van de burgerlijke stand heeft, met zijn exclusieve bevoegdheid om akten op te maken, nu een veel grotere beslissingsbevoegdheid gekregen dan de andere Belgische overheidsinstanties. Daardoor wordt het bestaan van tegenstrijdige beslissingen tegengegaan. Misschien is het dan ook helemaal niet zo'n spijtige zaak om het de plano princi-

pe wat meer in vraag te stellen. Zeker nu de ambtenaren bij de uitoefening van deze bevoegdheid kunnen rekenen op de ondersteuning van een centraal expertisecentrum.

Ook de oprichting van de Centrale autoriteit BS is een belangrijke nieuwigheid. Door de mogelijkheid te voorzien om advies te vragen aan de Centrale autoriteit BS wil de wetgever tegemoetkomen aan de vraag naar ondersteuning inzake vreemde documenten/akten en buitenlands recht. Gezien de soms erg technische complexiteit van de materie en de grote diversiteit aan buitenlandse documenten, is dat een zeer welgekomen ondersteuning van de ambtenaren van de burgerlijke stand. De grote verantwoordelijkheid die in de schoot van de ambtenaren ligt, gaat de capaciteit van sommige gemeentebesturen ook te boven. Naast de ondersteuning van de ambtenaren in hun erkenningsbeslissingen, ligt er mogelijk ook een grote kracht in de mogelijkheid tot het uitvaardigen van algemene richtlijnen.

Met de hervorming van de burgerlijke stand zijn er dan ook vele verbeteringen doorgevoerd. Dat neemt niet weg dat er zich nog nieuwe problemen stellen. Bij uitstek in de omgang met buitenlandse documenten blijken de functionaliteiten van de DABS nog niet altijd helemaal afgestemd op de vele mogelijke complexiteiten van de internationale context van de burgerlijke stand. Ongetwijfeld zal de concrete opzet van de DABS nog verder mee evolueren in antwoord hierop. Het is echter voornamelijk de DABS in relatie tot het RR waar er zich nog vele problemen stellen. Terwijl het ook in de bedoeling van de wetgever lag om mogelijke conflicten in gegevens tussen de DABS en het RR meer op elkaar af te stemmen, zien we dat er in de koppeling tussen beide registers nog steeds veel misloopt. Het zou nochtans heel goed zijn, mochten ook daar de intenties van de wetgever gerealiseerd kunnen worden.

¹²⁰ EHRM 20 juli 2010, *Dadouch vs. Malta*, nr. 38816/07; EHRM 3 februari 2005, *Sylvester vs. Oostenrijk*, nr. 54640/00; S. DEN HAESE, "Cross-border portability of personal status. Human rights to the rescue?", *Tijdschrift@ipr.be* 2021, afl. 4, (28) 29.

